

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 9 mei 2023

Vergaderzaal 3

3. Beantwoorden artikel 40-vragen VVD Herten horen in Park Merwestein - Antwoordbrief artikel 40/41

Voorzitter: Mevrouw Boom-Vos
Raadsgriffier: De heer Verkooijen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. De Boer (Op Ons Eiland)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Mevr. De Groot (Beter Voor Dordt)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van Leeuwen (FvD)
Dhr. Maroof (DENK)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Mevr. Pichel (FvD)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Dhr. Schilt (PvdA)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. De Vries (VSP)
Dhr. Vis (ondersteuning wethouder)

Portefeuillehouders: wethouder C. van Benschop

De voorzitter: Dat is een mooi begin vanuit Dordtse burgers. Er is hier voldoende om te doen. Ik doe daarom de raads- en commissieleden welkom heten, wethouder en alle mensen op de tribune en thuis. Voor het verslag vraag ik de commissieleden en de raadsleden zich voor te stellen. En dan begin ik bij de heer links van mij, wilt u misschien u voorstellen?

De heer Vis: O ja, dat is waar, dat was ik niet gewend. Mijn naam is Cees Vis en ik mag de wethouder vanavond ondersteunen.

Mevrouw Van Benschop: Chris Van Benschop, wethouder.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer Schilt: Ruben Schilt, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Van Leeuwen: Dennis Van Leeuwen, Forum voor Democratie.

De heer De Boer: Robert De Boer, Op Ons Eiland.

De heer Maroof: Maroof, DENK Dordrecht.

De heer Hartmeijer: Leo Hartmeijer, SP.

De heer De Vries: Andre De Vries, VSP.

De heer Den Hartog: Paul Den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw De Groot: Megan De Groot, Beter Voor Dordt.

De heer Schalken: David Schalken, Beter Voor Dordt.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van Engelen: Yara Van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer Verkooijen: Bas Verkooijen, commissiegriffier.

De voorzitter: Dank u wel. Nou, we hebben net een petitie in ontvangst mogen nemen als raad dus de herten in Park Merwestein houden ons goed bezig. De petitie is toegevoegd aan het dossier in het raadsinformatiesysteem. Ook is er de toezegging vanuit de wethouder om een memo aan het dossier toe te voegen, in het raadsinformatiesysteem toegevoegd. En er is een concept motie vreemd toegevoegd aan het dossier. Op 28 maart hebben we een beeldvormende sessie gehad naar aanleiding van de vragen en antwoorden op de schriftelijke vragen van de VVD aan het college. Uit die vergadering kwam de wens om door te praten over dit onderwerp in deze oordeelsvormende setting. En de vragen die daarbij zijn aangemeld zijn, moet de gemeente zich inspannen om het hertenkamp in Park Merwestein te houden?

En twee, moet de gemeente zich inspannen als het behoud van het hertenkamp niet lukt, om andere dieren in Park Merwestein te houden? En ik stel voor om de VVD deze concept motie vreemd kort toe te lichten. We hebben op de laatste raadsdag nog met elkaar afgesproken dat we toch nog proberen om de oordeelsvorming volgens eerste termijn en een tweede termijn te doen. Dus als er vragen zijn, opmerkingen op de motie dan kunnen die gesteld worden in de eerste termijn. Dan zal de VVD of andere indieners van deze motie ze beantwoorden en dan kunnen we verder naar het debat hoe verder met deze motie en richting de raad. Dan wil ik nu de heer Kuhlmann van de Dordtse VVD het woord geven.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. Voor wat betreft de Dordtse VVD is het antwoord op die eerste vraag, moet de gemeente zich inspannen om het hertenkamp in Park Merwestein te behouden, volmondig ja. En daarom zijn we ook heel blij dat we samen met een aantal andere partijen, met DENK, met de VSP, met Beter Voor Dordt, Op Ons Eiland, Forum, Fractie van Waardhuizen, het CDA Dordrecht en de SP als mede-indieners een motie hebben kunnen opstellen. Waarin we eigenlijk heel simpel vragen ... Of nee, eigenlijk, laat ik het anders zeggen. In de eerste plaats de politieke keus maken als raad dat we de herten graag willen behouden. Dat is belangrijk. En vervolgens ook dat via de griffie aan de rest van Nederland laten weten. Het college vragen om een brief te sturen aan de minister en om te onderzoeken op welke manier we legaal herten hier kunnen houden. Gewoon op de manier zoals we dat nu ook doen. Dat lijkt ons een goede manier om dat aan te vliegen en een route om de herten te houden in Dordrecht. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Kuhlmann. Duidelijke uitleg. Ik zie de heer Roggekamp die graag wil reageren.

De heer Roggekamp: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de politieke vraag van, moet de gemeente zich inspannen in het behouden van het hertenkamp? Ik begrijp als de wethouder zegt van, ja, ik moet de wet uitvoeren dus ik zou moeten zorgen dat er uiteindelijk geen herten meer zijn. Echter, de wethouder moet ook de wet houden en we hebben ook een Monumentenwet. En het park is een gemeentemonument en daarin staat het hertenkamp benoemd als onderdeel van het monument. Dus welk antwoord de wethouder ook uiteindelijk heeft, een van de wetten moet aangepast worden. Dus voordat we nou kunnen zeggen, of wij als Gewoon Dordt, wat de beste oplossing is zou ik van de wethouder de afwegingen willen horen welke keuze waarom gemaakt is. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dan ga ik heel even praktisch een antwoord, de indiener van de motie die zal zoveel mogelijk beantwoorden en de wethouder zal toelichten als dat toegevoegde waarde heeft. Dus nou ja, ik heb hem opgeschreven, dan gaan we verder. Zijn er nog meer ... Gaat uw gang.

De heer Schilt: Ja, toch nog wel een verhelderende vraag. Maar dan is het eigenlijk in principe de bedoeling dat we onze vragen richting de VVD stellen in plaats van de wethouder als het over de motie gaat?

De voorzitter: In principe wel. Als er alleen een antwoord kan gegeven door wethouder Van Benschop en dat heeft toegevoegde waarde. Dan kijk ik wethouder Van Benschop heel lief aan. Maar in principe is het de indiener van de motie die zal reageren. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, toch even ter verduidelijking. Vorige keer na de beeldvormende sessie zijn er politieke vragen ter tafel gekomen waarop de oordeelsvormende sessie is gebaseerd en de motie is daarbij gekomen. Dus volgens mij is het niet de bedoeling dat we deze oordeelsvormende sessie alleen maar toespitsen op de motie.

De voorzitter: Sorry. Nee, dank u wel. Dan heb ik me vergist want de vragen zijn naar aanleiding van de beeldvormende sessie geweest, nu oordeelsvormend en daarbij dan is de motie ... Dus oké, dank u wel voor de correctie. Dan gaan we zo verder. Wilt u daarop een andere vraag stellen?

De heer Schilt: Ja, daarvoor wou ik dan mijn woordvoering eigenlijk richting de wethouder dan wel gaan houden. Want, voorzitter, laat er geen twijfel over zijn, wij als PvdA Dordrecht hechten heel veel waarde aan de rol die de herten in het Park Merwestein vervullen. We zijn niet blind voor het gevoel dat in de stad leeft en juichen de massale aandacht voor de herten die er is aan. Dit maakt daarmee wel dat wij als volksvertegenwoordigers dit onderwerp horen aan te pakken met de zorg en aandacht die de herten verdienen. En voorzitter, de herten verdienen nou eenmaal een veel beter debat dan dat ze nu krijgen. Wanneer wij ons als gemeente in een David tegen Goliath gevecht opstellen tegen landelijk beleid moeten we ons niet laten aanvoeren door een motie die als een Don Quichot met gevoel in plaats van onderbouwing ten strijde trekt. Natuurlijk moeten we ons inspannen om de herten te behouden in Merwestein maar als onze brief aan de minister direct de prullenbak in gemikt wordt omdat we zonder wetenschappelijke basis aan komen kloppen, stel ik voor dat we de ingediende motie juist weer intrekken. En daarmee verzoek ik dus wel het college erbij aan om eerst vanuit zichzelf onderzoek toe te richten voordat onze brief opgesteld kan worden tegenover het landelijk beleid.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, ik heb een vraag aan het college en ook een stukje, een kleine woordvoering. Ik begin eerst even met de vraag aan het college. In de brief die we van de wethouder ontvangen hebben van 26 april jongstleden schrijft zij dat van alle dieren die nu op basis van de nieuwe positieflijst dieren in het gedrang komen, is het hert wel het meest omstreden binnen het landschap van het dierenwelzijn. Dit heeft er inmiddels toe geleid dat in dierenwelzijnsland een lobby gaande is om gemeente ertoe aan te zetten om tegen dit besluit van de minister in verweer te komen. De wethouder schrijft, het college heeft niet de intentie om in deze lobby mee te gaan. Dus graag een toelichting van de wethouder waarom zij niet in deze lobby mee wil gaan? Dan een stukje woordvoering. Forum voor Democratie vindt dat dieren een zeer belangrijk onderdeel zijn van ons leven hier op aarde.

Voor de ontwikkeling van mensen is het van belang dat zij dan ook regelmatig in contact komen met dieren. Ouders met kinderen, om maar een voorbeeld te geven, gaan graag wandelen in het park om contact te hebben met allerlei dieren. Dit werkt ontspannend en het leert de kinderen van jongs af aan om liefde voor dieren te ontwikkelen. Onbekend maakt immers onbemind. Wat ons betreft blijft alleen al om die reden het hertenkamp dus. Een voorwaarde is wel dat de dieren goed verzorgd worden maar dat is dan ook het geval ook volgens de twee getuigenexperts die op 28 maart hier in de commissievergadering hun visie hebben weergegeven. Onze boodschap is uiteraard niet dat het college zich niet aan de wet moet houden, onze boodschap is dat het college naar wegen moet zoeken om deze dieren op legale wijze te houden en daar schijnen mogelijkheden voor te zijn. En ook, zoals de motie ook aangeeft, om schriftelijk het kabinet te informeren over het lokale Dordtse standpunt. De motie die bij de stukken is gevoegd en die de FvD medeondertekend heeft roept het college hiertoe op. Wat het FvD dus mist is een eigen Dordts standpunt. We zijn politici gekozen door de Dordtse bevolking en het is toch veel te kort door de bocht om nu alleen maar te zeggen, we moeten wel want bestuurders of politici in Den Haag willen dit. Dordrecht heeft ook een eigen lokale democratie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Leeuwen, volgens mij had mijnheer Schilt van de PvdA een vraag.

De heer Schilt: Nou ja, ik had een vraag niet echt, eerder een soort van opmerking en die is dan wel weer gericht naar de makers van de motie en mede-indieners. Er wordt namelijk in het gedeelte overwegende dat de heer Klaver de heer Holland toezeggen dat het Park Merwestein dus een goede plek is om damherten te behouden. Maar voorzitter, in het verslag van de beeldende commissievergadering zegt de heer Van Holland dat hij het Park Merwestein van een afstand heeft bekeken en dat die het een prachtig verzorgd park vindt. Maar dat die verder geen speciaal inzicht geeft over of Park Merwestein daarbij iets van een toelichting, juist een goede ruimte daarvoor biedt. De heer Klaver zegt zelfs dat die het hele hertenkamp niet heeft gezien.

De voorzitter: Maar heel even wachten. Dit is een oordeelsvormende sessie. Ik hoor u geen vraag stellen op de verheldering van de heer Van Leeuwen. Wat is uw vraag?

De heer Schilt: Nou, ik stel eigenlijk een vraag aan de heer Van Leeuwen maar eigenlijk elk ondertekenaar van de motie. Waar halen jullie vandaan dat de heer Klaver en de heer Holland hebben gezegd dat Park Merwestein specifiek een goede damhertenplek is, wanneer in de beeldvormende commissie ze specifiek juist zeggen dat ze dat niet weten.

De voorzitter: Dan bewaar ik die vraag even voor later. Want dat ... We houden ons even aan onze procedure van de oordeelsvormende vergadering. De heer ... Beter Voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, David Schalken heet ik. Dank u wel. Nou, maakt niet uit. Ja, even om ons te houden aan de afspraken die we hebben gemaakt, kort het standpunt van Beter Voor Dordt. Wij zijn mede-indieners ook van de motie en wij roepen dus het college ook op om zich uit te spreken voor behoud van het hertenkamp in Park Merwestein.

En verder vinden wij dus ook dat het college zich zou moeten gaan inspannen en de minister moet zien te gaan bewegen de regelgeving aan te passen en daarbij ook samen met andere gemeenten op te trekken. Er was nog een tweede vraag die bij deze oordeelsvormende vergadering werd gesteld en dat was het scenario B op het moment dat het echt niet kan. Wat ons betreft moet daar zeker dan naar gekeken worden of er andere dieren in het park gehouden kunnen worden maar wat ons betreft is dat nu eigenlijk nog niet aan de orde. Wij hebben gewoon liever eerst dat we met het eerste scenario aan de gang gaan om te proberen om de hertjes te behouden voor Park Merwestein.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording van de vragen. Kijk, de heer Klerk van het CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ja, wat het CDA betreft kunnen we inderdaad op beide vragen die voorliggen volmondig ja antwoorden. De herten zijn al lange tijd onderdeel van het park. Ze worden gewaardeerd door een groot deel van de Dordtse bevolking, dat staat ook letterlijk in de beantwoording van de vragen door de wethouder. Ja, veel mensen beleven plezier aan de aanwezigheid van de diertjes. Nuttig, leerzaam, nou ja, alle redenen die er genoemd zijn. Wat het CDA ook jammer vindt is de zakelijke beantwoording van de wethouder die dus niet verder wil gaan, ja, wij volgen wat LNV voorschrijft, punt. En daar ook niet meer woorden aan wenst vuil te maken. Maar ik denk dat het juist goed is dat wij als Dordrecht een inspanning verrichten om die weeffout, het ontbreken van de damherten op die positieflijst, want dat is het volgens mij, te herstellen. En dat ze daarvoor ook onderzoek verricht om dat op een legale manier te doen en andere gemeenten ook oproept om die lobby te starten. En daarin staat ze ook niet alleen want er zijn meer gemeenten die een dergelijke brief hebben verstuurd. Ik had vanmorgen nog contact met iemand uit Alphen aan den Rijn waar het ook gespeeld heeft. En ik weet ook dat in de Tweede Kamer een motie wordt voorbereid, onder meer door het CDA en ik meen ook met de VVD samen, om toch een hertenkamp mogelijk te maken. Dus dat is misschien ter ondersteuning voor de wethouder. Daarnaast de tweede politieke vraag, nou ja, die wil ik, ja, ik wilde eigenlijk wel om een toezegging van de wethouder vragen dat als er echt niets anders opzit dan dit overigens ook dieronvriendelijke uitsterfbeleid door te zetten, of de wethouder dan kan toezeggen dat voor ieder hert dat sterft een alpaca of ander dier wordt teruggeplaatst. En als de wethouder dat niet kan doen dan overwegen wij ook een motie in die zin in te dienen in de volgende raad.

De voorzitter: Mijnheer Klerk, ik zie dat de heer Schilt een ... Heeft u een verhelderende vraag of een debatvraag anders bewaren we die voor tweede termijn.

De heer Schilt: Een verhelderende vraag.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Schilt: Waarop, voorzitter, baseert het CDA en de andere indieners dat de damherten van de hobbydierenlijst weer teruggezet moet worden in plaats van hoe het er nu voorstaat met de wet die in de Tweede Kamer ligt?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Ja, ik weet niet of die aan mij gericht was dus ik was alweer voorbarig maar ... Nou ja, ik heb ook in gedachten wat we in de vorige beeldvormende sessie hebben te horen gekregen, dat onder meer het onderzoek wat is gedaan om tot die lijst te komen, dat dat gebaseerd is, en ik spreek even uit mijn hoofd, op de situatie van herten in heel andere landen dan Nederland. India en Pakistan uit mijn hoofd. En ik heb ook gehoord dat mits de verzorging goed is en adequaat is voor damherten in Nederland in een park, dat dat heel goed kan en dat dat absoluut niet dieronvriendelijk is. Dus dat het het doel voorbijschiet om die herten op de positieflijst te hebben staan, niet op de positieflijst te hebben staan. Excuus.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, u heeft ook nog een verhelderende vraag.

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is een verhelderende vraag want ik hoor nu heel veel onderzoeken voorbijkomen en er is één heel lang onderzoek geweest en dat is het onderzoek waar het ministerie hun keuze op heeft gebaseerd. Is dat een onderzoek die de heer Klerk ook heeft gezien en heeft gelezen en dit op baseert of is dit een ander onderzoek?

De heer Klerk: Ik heb mij ook vooral gericht op wat we hier in de beeldvormende sessie te horen hebben gekregen. Omdat dat gaat op de hertenkampen die hier in Dordrecht en in Nederland zijn.

De voorzitter: Oké, dan kijk ik nog even verder rond want volgens mij gaat het, is het ... Wie er nog van de eerste termijn gebruik wil maken? Mijnheer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ja, voorzitter, liefdevol, liefdevol, zo noemen de indieners van de motie om de damherten achter een hek te houden, de verzorging van de damherten in Park Merwestein. Maar bij het houden van de damherten in Park Merwestein komt van alles kijken wat het daglicht niet kan verdragen. Zo moeten ze ieder jaar met een verdovingsgeweer worden neergehaald om de oude hinds en jonge bokken af te kunnen voeren. Waarheen zijn ze afgevoerd? Dat is niet bekend. Of ze nu nog leven, dat is ook niet bekend. Als dit bij mensen zou gebeuren zou de ophef ongekend zijn maar bij dieren noemen we dit kennelijk liefdevolle verzorging. Wie wel zeker weten dood zijn, dat zijn de tientallen volwassen bokken die in de loop van de jaren uit Park Merwestein zijn afgevoerd. Dat moet iedere paar jaar om inteelt te voorkomen. Deze bokken krijgen voor hun verdiensten een enkele reis naar het slachthuis cadeau. Als een verzorgingstehuis af en toe een inwoner zou laten slachten zouden maar weinigen dat beschrijven als liefdevolle verzorging. Maar als het om dieren gaat ligt de lat kennelijk een stukje lager. Voorzitter, de Partij voor de Dieren vindt dat deze praktijken voldoende duidelijk maken dat damherten niet geschikt zijn om in gevangenschap te kunnen houden. Hun welzijn moet daarvoor te zeer worden aangetast. En in het onderzoek dat ten grondslag ligt aan de nieuwe positieflijst staan nog meer redenen waarom we damherten niet in gevangenschap zouden moeten houden. Vooral in het belang van de damherten zelf.

Dus ik sluit af, de Partij voor de Dieren vindt dat de wethouder, haar functietitel zegt het al, zich aan de wet moet houden. En om te voorkomen dat er volgend jaar weer damherten moeten worden afgevoerd, met alle moeilijkheden van dien want dan is de positieflijst al ingegaan, willen we de wethouder oproepen om de bok zo snel mogelijk te laten castreren dan wel steriliseren en kan zij toezeggen dit zo snel mogelijk op te pakken? Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Mevrouw Van Engelen, u wilde aan uw termijn beginnen of een vraag? Geen verhelderende vraag. Mevrouw Van Engelen, gaat u beginnen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel. Nou, de heer Groenewege heeft al veel gras voor mijn voeten weggemaaid dus ik zal niet herhalen hoe het is voor de herten in het Merwesteinpark. Voor ons ligt een motie en dit is een hele lastig kwestie want GroenLinks snapt ook heel erg het sentiment. En zeker ook als GroenLinkser die zelf dicht bij het Merwesteinpark woont en ik geef heel graag de groene paprika die ik te bitter vind maar de herten vinden hem heel erg lekker, geef ik daar graag door het hek aan de hertjes en dat vind ik een superleuk moment aan mijn dag. Dat vind ik een leuk moment aan mijn dag, als mens. De herten, helaas, uit onderzoek blijkt, vinden dat wat minder leuk. En ik vind het heel erg jammer dat er een motie voorligt waar heel erg is gedacht weer vanuit de mens en wat wij fijn vinden en wat wij niet durven los te laten en wat wij niet willen veranderen. En dat er niet twee keer naar het dier is gekeken. Er is zolang onderzocht voordat het ministerie een keuze heeft gemaakt. En ja, ik vind het gewoon jammer om te zien dat deze commissie dan na één beeldvormende vergadering het hele onderzoek aan de kant schuift en zijn eigen conclusies daarop trekt. Ik vind echt dat we met zijn allen beter hadden moeten lezen. En vooral, waarom is het ministerie tot deze keus gekomen? Dus als het aan GroenLinks Dordrecht ligt dan volgt de wethouder in dit geval inderdaad de wet en doen we wat het beste is voor de herten en zoeken we een ander leuk alternatief voor de mens.

De voorzitter: Dank u wel voor uw visie.

De heer Van Leeuwen: Toch nog een verhelderende vraag, als het mag.

De voorzitter: Een verhelderende vraag? Gaat uw gang, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Even aan, of aan de heer Groenewege of mevrouw Van Engelen wat mij betreft. Kan hem jullie beiden de vraag stellen. Natuurlijk is het zo dat de herten wat nadelen ondervinden, zeg maar, binnen de hekken. Maar als u deze dieren ook buiten de hekken zou plaatsen in een natuurlijke omgeving, zou u dan de commissie kunnen vertellen wat er dan zou kunnen gebeuren? Of wat de nadelen daarvan zijn dat die beesten in het wild moeten opgroeien? Want, ja, natuur is ook hard maar misschien dat u een andere mening erover hebt.

De voorzitter: Mag ik heel even, wilt u deze al beantwoorden? Want ik zie de heer Schilt ook een vraag aan u hebben.

De heer Van Leeuwen: Ja, maar laat ...

De voorzitter: Niet een vraag aan de heer Van Leeuwen want dan gaan we in debat.

De heer Van Leeuwen: Ja, maar ik was ...

De voorzitter: Dan ...

De heer Van Leeuwen: Nee, dan stel ik deze ...

De voorzitter: Oké. Nee.

De heer Van Leeuwen: Dan stel ik deze ... Sorry, voorzitter, stel ik deze vraag aan mevrouw Van Engelen want zij was net aan het woord.

Mevrouw Van Engelen: U vroeg aan mij welk leed herten ondervinden om in het wild te leven?

De heer Van Leeuwen: Nou, kijk, even, u kijkt heel verbaasd, natuurlijk, u schetst een aantal nadelen zeg maar van het leven binnen de hekken. Ja, u ook trouwens. Maakt verder niet uit. Maar er zijn natuurlijk ook nadelen verbonden aan het leven buiten de hekken. Ik bedoel, er zijn genoeg dieren die hebben dan een wat minder prettig leven zeg maar. Heeft u daar wel eens bij stilgestaan?

Mevrouw Van Engelen: Ik heb daar wel een klein antwoord op. Kan ik denk ik heel kort in zijn. Ja, het leven is moeilijk, dat heeft zijn uitdagingen. Maar ik ben gewoon elke dag heel erg dankbaar dat ik gewoon mijn voorkeur kan uitlopen en dan zelf kan bepalen waar ik ga en sta en mijn eigen natuurlijke gedrag kan vertonen. En uit onderzoek blijkt dat een dier dat ook heel erg fijn vindt. Kunnen we terugvinden in stresslevels en dergelijke. Maar daar gaan we wel heel erg de inhoud in, dat is misschien meer een beeldvormende sessie.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Dan wil ik graag het woord geven, o, aan mevrouw Nieuwland. Sorry, ik zag niemand meer kijken.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Nee, het is geen verduidelijkende vraag.

De voorzitter: Nee, u wilt graag uw eerste termijn inbrengen. Gaat uw gang.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Ja, nou, dank u wel. Ja, ik voel best wel mee met de indieners van de motie dat het gewoon heel erg jammer is dat we vanuit Den Haag gediceerd krijgen dat we het hertenkamp op moeten doeken. Vooral als je kijkt naar de lijst met dieren die we nog wel mogen houden. In die zin kan ik me zeker vinden in een lobby om nog een wijziging te krijgen op die positieflijst. Maar dan krijg je dus de politieke vraag, moet de gemeente zich inspannen om het hertenkamp te behouden? Nou, ja, dus wat ons betreft. Maar de vraag is dan natuurlijk wel van, hoever vinden we dat de gemeente daarin moet gaan? En op dat punt lees ik de motie van de VVD cum suis dan toch maar, ja, vind ik ... Heb ik het gevoel dat het ons iets een brug te ver is maar daarom wil ik nog graag mijn twijfels op twee punten delen en graag daar om verheldering vragen.

Het eerste is toch wel een beetje van, ja, hoeveel ambtelijke capaciteit willen we hieraan gaan besteden? Ja, als het gaat om lobby, een brief sturen naar Den Haag, kan ik me dat prima voorstellen. Maar volgens mij zie ik daar ook routes geschreven als aanvragen van een vergunning voor een dierentuin, et cetera. Ja, hoe staan jullie daar tegenover, de inzet die daarvoor nodig is? En de tweede is, ja, in hoeverre vragen we met deze motie om bestuurlijke ongehoorzaamheid van de gemeente? En kan de heer Kuhlmann ons op dat punt geruststellen dat het aannemen van deze motie geen oproep is om zover te gaan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we daar in tweede termijn op reageren. De heer De Boer en daarna de heer Hartman.

De heer De Boer: Ja, dank u vriendelijk, voorzitter. Er is al heel veel gezegd. Ja, naar ons inziens is de Partij voor de Dieren al een tijdje op oorlogspad. Die wil alle hokken open volgens mij in Nederland. Maar goed, ik ga er niet te veel op in verder. Ik wil alleen wel de vraag aan de wethouder verduidelijken, de vraag die wij oproepen zeg maar in de motie. Kijk, er zijn ook andere dossiers waar zeg maar het college erg veel moeite doet in creativiteit om te kijken of dingen voor elkaar gebokst kunnen worden. Ik noem even de tien woningen waar we al enige tijd over praten, daar wordt echt alles uit de kast getrokken. In dit geval zeg ik, ja, hier wordt heel makkelijk even dit in de koelkast gezet. Dus ik vroeg me even af, kan er ook op die manier straks op een creatieve manier worden gekeken om toch te kijken naar oplossingen voor dit mooie park en de herten die daar wonen?

De voorzitter: Dank u wel, heer De Boer. Mijn excuses, mijnheer Hartmeijer. Ik heb een slechte avond.

De heer Hartmeijer: Maakt niet uit.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Komt vaker voor. Ja. Dank aan de VVD voor het opstellen van de motie. Die hebben wij na toch wat twijfel wel medeondertekend. Wij zijn eigenlijk eerlijk gezegd nog wat zoekende op dit dossier. Maar we hebben toch besloten dat wel te doen omdat we toch de moeite waard vinden om een oproep te doen aan de minister om te kijken van, nou ja, kan je niet een uitzondering maken voor hertenkampen en kan je dat niet toch op een goede manier blijven invullen. Echter het punt van zorg is wel het leed dat wij niet direct zien. De heer Groenewege die heeft dat al benoemd. Daar kunnen we ook niet zomaar overheen stappen. Dank aan het college voor de memo ook. Wij vonden, ik vond hem eigenlijk wel heel erg behulpzaam. Want we moeten natuurlijk ook wel verder kijken en er moet ook een besluit komen wat te doen als de oproep geen effect heeft. En al gezegd, de boete van 9 ton, dat is ook niet te verantwoorden. Dan is voor ons het belangrijkste om de meest diervriendelijke optie te kiezen en dat is, zoals ik het heb goed begrepen, zoals ik het heb begrepen, is de bok te steriliseren zodanig dat de populatie zo lang mogelijk in goede gezondheid kan verblijven in het park.

En eventueel over een aantal jaar wellicht vanuit andere hertenkampen dieren bij elkaar gevoegd kunnen worden. En op die manier hebben wij nog wel heel lang een hertenkamp. Dat was het eventjes, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Fractie van Waardhuizen wil graag ook eerste termijn.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn mede-indiener van de motie en ook dank aan de VVD voor het indienen van de motie. Wij zijn er ook van overtuigd dat het houden van herten in het park een, ja, best wel bijdragen aan het welzijn en de leefbaarheid in de stad. Dus wat dat betreft mag dat van ons doorgezet worden. Wij zijn wel van mening dat hoe die dieren onderhouden worden, dat gebeurt gewoon op een hele prachtige manier. Dus wat dat betreft zien wij de klachten die met name door de heer Groenewege van de Partij van de Dieren worden geuit, die herkennen wij niet. Als je kijkt naar de notitie van de wethouder, niemand heeft de wethouder gevraagd om de wet te overschrijden. Wij hebben gevraagd van, tast de mogelijkheden af binnen de grenzen van de wet zoals die er nu zijn. Dus wat dat betreft zitten we denk ik wel op de lijn. En dan sluit ik me ook aan bij de woorden van de heer De Boer, het college kan op andere onderdelen ook heel creatief zijn en oplossingen verzinnen. Dus wat dat betreft ook de vraag aan de wethouder, neem die ook mee in dit vraagstuk.

De voorzitter: Oké, dank u wel. De heer Groenewege heeft een vraag voor u.

De heer Groenewege: Ja, de VVD noemt het liefdevol en Fractie van Waardhuizen noemt het prachtig. Vindt u het oprecht prachtig dat de bok iedere paar jaar naar het slachthuis gaat?

De heer Stam: Sommige dingen in het leven die horen bij elkaar en u zegt dan van, ze worden naar een slachthuis gebracht. Ik ben van mening dat dat niet gebeurt. Die bokken die worden niet altijd, er zijn een aantal bokken die gaan naar andere parken toe. Maar ik denk dat u het wel prachtig vindt als dan bokken in de natuur worden opgevreten door andere dieren. Maar goed, we verschillen daarover van mening.

De voorzitter: Ja, dank u wel.

De heer Stam: Maar ja, goed, wij kijken er anders naar.

De voorzitter: Dit is al een debatvraag voor de tweede termijn en ik ga hier even niet op in. En ik vraag ook om zo oordeelsvrij te blijven. De heer ... Geen vraag meer voor de heer Stam? Dan ga ik naar de heer De Vries van de VSP.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn ook mede-indiener van de motie en daar zijn we de VVD heel dankbaar voor. En wij volgen, ik denk dat alles wat ik nu vertel, dat ik gewoon in herhalingen val. Alle voordelen die zijn al verteld en daar sluiten wij ons volledig bij aan. That's it.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Volgens mij hebben we dan van iedereen de eerste termijn gehad. Ik weet niet of dat DENK nog gebruik ervan wil maken of ...

De heer Maroof: Dank u wel, voorzitter. Wij van DENK Dordrecht hebben hem mede ingediend met de VVD en de rest van de partijen hebben hun woord al gedaan. Volgens de vorige, afgelopen commissies hebben wij gezien dat op basis van experts, die geven aan van dat hertenkampen behouden kunnen worden. Er zijn geen incidenten voorgekomen dus wij vinden ook dat het gewoon prima kan. Dat mensen nog lang kunnen genieten van de herten en een mooi park van Merwestein. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank. Aangezien we enkele politieke vragen willen beantwoorden, die geef ik dadelijk als eerste het woord aan de wethouder. En daarna zal de vragen die gericht zijn aan de indieners, ik neem aan namens de VVD beantwoord worden. Daarna zou heel even, is het de bedoeling dat we daarna richting een conclusie of oordeelsvorming in het debat, dan kan het debat wat verder gevormd worden. Mevrouw Van Benschop, mag ik u het woord geven?

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel, voorzitter. Nog even een checkvraag, wilt u van mij ook al een reactie vanuit het college op de voorliggende motie of moet dat nadat de indiener de vraag heeft beantwoord? Want dan kan hij misschien beter eerst het woord nemen.

De voorzitter: Ik zit even te bedenken. Geeft u maar gelijk de reactie van het college, volgens mij is het wel duidelijk.

Mevrouw Van Benschop: Oké, dank u wel. Nou, laat ik beginnen met als ik kijk hier in de zaal hoeveel raads- en commissieleden er aanwezig zijn, hoeveel mensen op de publieke tribune, dan is het duidelijk dat dit thema leeft. En dat men hier een mening over heeft, een gevoel bij heeft, zij het negatief, zij het positief. En ik denk dat het daarom ook goed is om even wat zaken, emotie en feiten te scheiden. Waar het op neerkomt is dat het ministerie een positieflijst heeft vastgesteld waar de damherten niet opstaan. Dat is, of tenminste, de minister heeft hem vastgesteld, hij ligt nu nog voor in de Eerste Kamer, maar dat is de werkelijkheid van nu. En als ons gevraagd wordt, als het college gevraagd wordt om mogelijkheden te zoeken om als de wet in werking treedt toch het hertenkamp te kunnen behouden, zoals wij de motie hebben gelezen, bleek daar voor ons in eerste instantie niet uit dat dat dan creatief nadenken moest zijn maar werd het ook een beetje gehint op alle mogelijkheden, dus mogelijk ook tegen de wet ingaan. Daar zijn we sowieso niet toe bereid. Als het gaat om welke mogelijkheden zijn er binnen de wet, als die vastgesteld wordt, dan gaat het eigenlijk over een dierenpark of een kinderboerderij. En in beide gevallen is de mening van het college dat een kinderboerderij hebben we, een stadsboerderij bij het Weizigtpark. En een dierenpark op het eiland van Dordrecht zien wij ook niet zitten. En daarbij zou het dan gaan om een dierenpark met alleen herten want dat is wat er in het Merwesteinpark staat. Dus als het gaat over de mogelijkheden binnen die wet dan zijn dat de mogelijkheden waar wij al naar gekeken hebben. Die mogelijkheden zijn al gezocht. Vervolgens wordt er dan gevraagd om daar nog een onderzoek naar te doen. Ik geef u even mee dat er ongeveer vier uur per week capaciteit is voor het dierenbeleid.

Dat betekent op het moment dat dit onderzoek uitgevoerd moet worden en dat voor 1 september 2023 aan de raad gepresenteerd moet worden, dat het voorgenomen dierenbeleid, die actualisering of de herijking en de evaluatie, gewoon op de lange baan geschoven wordt. Terwijl dat nou juist een beleidsstuk zou kunnen zijn waar een discussie plaats kan vinden over, hoe kijkt deze gemeente aan tegen het houden van dieren achter hekken, dieren in verband van vermaak voor mensen? Eigenlijk de bredere discussie over hoe je met dieren en dierenwelzijn in Dordrecht om wil gaan. Daarom is eigenlijk de vraag om een open brief te sturen, zoals Tiel heeft gedaan, wat ons betreft ook een schot voor de boeg. De discussie, de brede discussie over hoe we met dieren omgaan is nog niet gevoerd maar we willen nu wel al aan het ministerie laten weten dat we er in ieder geval niet mee eens zijn om de herten niet te behouden. Dus als het gaat over het eerste punt in het dictum dan zeggen wij, dat is te vroeg. Voer eerst in de raad de discussie over, hoe ga je om met je dieren in de gemeente Dordrecht? En de tweede en de derde ontraden we sowieso omdat we daar al antwoord op hebben gegeven op de memo die wethouder De Jonge heeft gestuurd, namelijk de optie van de kinderboerderij of de dierentuin. En als we daar een uitgebreid onderzoek naar zouden moeten doen dan kost dat zodanig veel ambtelijke capaciteit dat andere dingen verder vooruit worden geschoven. Dat is even als reactie op de motie. Dan was de vraag nog van het CDA, als er niets anders opzit als dit is wat er gaat gebeuren, zijn we dan bereid om andere dieren terug te plaatsen? Nee, het college is niet bereid om dan andere dieren terug te plaatsen. De opstellers van de motie stellen terecht dat bepaalde dieren wel op de positieflijst staan. Dat betekent alleen niet dat dat dan wat ons betreft oké is of dat dat de goede weg is. Misschien hadden deze dieren ook niet op de positieflijst moeten staan in plaats van de herten wel. Dus maar ik blijf erop terugkomen dat die discussie in juni, juni hè komt dat, in juni komt de eerste versie van het dierenbeleid, van die actualisatie. En dat is het moment waar u als raad gewoon de discussie kunt voeren over het bredere vraagstuk, dieren in deze gemeente.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop, u heeft twee interruptie, een van de heer Klerk en een van mevrouw Van Engelen.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Wat ik me afvraag is, er wordt de hele beroept men zich op onderzoeken. Er wordt ook bij interruptie werd mij min of meer al verweten van, nou, in hoeverre, op welk onderzoek beroep je je? Nu hebben we het over de positieflijst waar dieren wel of niet op staan van, nou ja, als een hert er niet op staat maar we twijfelen wel aan de overweging waarom een ander dier daar of het hert daar niet op staat, we twijfelen wel aan de overweging waarom en ander dier daar wel op staat. Waarom wil de wethouder of wil het college dan niet overwegen om toch, nou ja, andere dieren die dus om een reden wel op die positieflijst staan wel toe te laten in dat park. Ook vanwege de functie en ook vanwege de lijn van de beantwoording van de wethouder dat het hertenkamp zoveel inwoners veel plezier geeft en bijdraagt.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, wat ik eigenlijk probeerde uit te leggen is dat die discussie met de raad plaats moet vinden aan de hand van de actualisering van het dierenbeleid.

Het gaat hier over één onderdeel wat van een breder plan onderdeel uitmaakt. Het gaat hier over het hertenkamp. Volgende maand ligt er bij u een conceptversie van de actualisatie. Dan wordt er gesproken over, hoe gaan we in deze gemeente om met dieren achter hekken, dieren voor vermaak? Want dat is natuurlijk ook een breder vraagstuk dan alleen het hertenkamp. En dat is het moment waarop uw raad zich uit kan spreken over, wat vinden wij van, nou ja, precies die vraag? Dus het zou nogal een schot voor de boeg zijn als ik hier nu vertel dat wij wel voornemens zijn om alpaca's in het park neer te zetten.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Klerk, u heeft nog een verdiepende vraag?

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik vraag me even af, kijk, we gaan hier niet een nieuwe situatie creëren in dat geval. Er leven hier dieren of er is een hertenkamp en vervangend vragen we, zouden we dan andere dieren daar plaatsen die wel wettelijk gezien mogen? Maar het is niet zo dat we hier een volledig nieuwe situatie gaan creëren. Dus is de wethouder dan eigenlijk van mening dat de dieren per definitie volledig uit het Merwesteinpark moeten verdwijnen?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Het college is van mening dat die discussie plaats moet vinden in de raad en dat die afweging gemaakt moet worden in de volle breedte. En het gaat niet om een nieuwe situatie, tenminste, het gaat wel om een nieuwe situatie want het gaat om andere dieren, maar de situatie van dieren in het park blijft dan dezelfde. Het is niet voor niks een herijking of een actualisatie van het dierenbeleid. En dat betekent dat je opnieuw kijkt naar het beleid wat je op dit moment hebt en of dat beleid in stand moet worden gelaten zoals het is of dat je daar aanpassingen aan wil doen. En daar gaat uw raad over. Dus die discussie gaat gewoon plaatsvinden in de gemeenteraad of in de commissie en vervolgens in de gemeenteraad.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Engelen, u heeft hier nog een vraag over?

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, eigenlijk, de heer Klerk had een hele andere vraag dan ik maar toch is in de beantwoording ook mijn vraag beantwoord. Want ik wilde inderdaad de verduidelijkende vraag stellen, volgens mij is het aan ons als raad zelf om als de herten weg moeten, zelf in te richten, wat komt er dan? Willen we dat nog, dieren achter hekken? En daar zijn wij zelf bij. Dus we kunnen wel gaan vragen of de wethouder of het college daar alpaca's wil maar daar hebben we niet zoveel aan. Volgens mij moeten wij daar zelf een mening over vormen.

Mevrouw Van Benschop: Ja, voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw.

Mevrouw Van Benschop: Ik wil nog één aanvulling doen. De vraag of we daar dan alpaca's of andere dieren neer gaan zetten. Het gaat hier over een uitsterfbeleid hè, dus deze dieren die nu nog geboren gaan worden die staan daar nog 15 tot 20 jaar. Het is niet dat we op 1 januari 2024 geen hertenkamp meer hebben. We hebben alleen geen bok meer die de hinds, nou ja, drachtig kan maken zodat er weer nieuwe bokjes bijkomen of nieuwe herten op zich. Niet alleen de bokjes maar ook hinds.

De voorzitter: Ja, mijnheer Klerk, u bent deze discussie begonnen en daarna geef ik het antwoord ook het woord aan de heer Schilt.

De heer Klerk: Ja, dank u wel. Ja, ik had toch nog even, we doen nu allemaal alsof het allemaal zo heel diervriendelijk is maar volgens mij is een uitsterfbeleid per definitie ook niet diervriendelijk. Dus ja, de kern ontgaat me nu even.

De voorzitter: Oké, mijnheer Schilt.

De heer Schilt: Ja, en daarmee, voorzitter, wil ik me richten op onder andere wat de wethouder zegt en eigenlijk iedereen in deze zaal. Nee, maar meer over het komende debat.

De voorzitter: Nee, het is een vraag of dat u nog ... De wethouder is nu bezig alle vragen aan het beantwoorden. Als u daar een interruptie op heeft?

De heer Schilt: Ja, die heb ik.

De voorzitter: Dan kunt u ...

De heer Schilt: Dan over de voorbereiding voor het komende debat over dierenwelzijn. Het rapport van de adviescommissie staat gewoon online op het archief van de Tweede Kamer, daar staan alle verduidelijkingen in waarom herten wel van de hobbylijst af zijn gehaald en anderen niet. En daarmee is dus die voorbereiding kunnen we allemaal hebben alvast daarop.

De voorzitter: Dank u wel voor de extra toelichting. Mevrouw Van Benschop, heeft u nog andere vragen? Volgens mij had ik ook nog een vraag over een toezegging of over de bok castreren. En ik kijk nog even, de heer Groenewege, ik heb ...

De heer Groenewege: Of het college bereid is om zo snel mogelijk iets aan die bok te doen omdat je anders volgend jaar met jonge hertjes zit waar je geen plek voor hebt. En dan is het veel lastiger om ze af te voeren omdat je niet meer, omdat je dan zit met die ingevoerde positieflijst.

Mevrouw Van Benschop: Ja, die vraag was ik inderdaad vergeten. De planning is om als de situatie blijft zoals die nu is voor 1 september, voor eind september de bok, nou ja, hoe moet ik dat zeggen, onklaar te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij waren dat alle vragen aan de wethouder maar ik zie nog drie handen met vragen die niet beantwoord zijn. Mijnheer Roggekamp, volgens mij ging het over ... Kunt u uw vraag herhalen?

De heer Roggekamp: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had gevraagd, de wethouder stelt voor om zich aan de wet te houden. Maar we hebben ook een Monumentenwet waar het park benoemd is als monument, dus een Dordts monument. Daar staat op meerdere punten het hertenkamp inclusief de kraamkamer en de gebouwen in. Dan moet de wethouder zich daar dus ook niet aan de wet houden dus welke afwegingen de wethouden gemaakt had?

De voorzitter: Er wordt heel even overlegd dus we nemen nog even de tijd.

Mevrouw Van Benschop: Ja, ik moet eerlijk zeggen dat ik hier het zekere antwoord niet op heb. Dus ik kan hier een ... Ja, ik vind dat een beetje gissen en dat doe ik liever niet dus ik denk dat we die vraag gewoon nog even moeten beantwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Nou, is een heel eerlijk en goed antwoord. Beter dan dat u iets gaat verkondigen, dat hebben we liever niet. De heer Stam, u had ook nog een vraag die nog niet beantwoord was.

De heer Stam: Nou, nee, ik heb een reactie op de beantwoording van de wethouder maar ik weet niet of dat eerste of tweede termijn moet zijn dan? Maar bij deze. Ik heb me wel een beetje verbaasd over het antwoord met betrekking tot, dat moet dan maar bij het dierenbeleid in de raad besproken worden. Het is de tweede keer dat we hier om tafel zitten over dit onderwerp. De eerste keer is daarop geen enkel moment een verwijzing naar gemaakt. Punt twee, volgens mij bepaalt de raad zelf zijn agenda. En punt drie is, als u dan zegt, we hebben maar vier uur beschikbaar. Ja, dan denk ik, ja, dat is in principe niet mijn probleem. Wij willen een onderwerp bespreken en volgens mij moeten we dat doen.

De voorzitter: Ik wou hem naar tweede termijn doorschuiven maar mevrouw Van Benschop wil al een antwoord geven.

Mevrouw Van Benschop: Ja, nou, om bij de laatste opmerking te beginnen. Uiteraard is dat niet het probleem van de raad. Wat ik ook, ik heb het ook niet het probleem van de raad gemaakt. Ik heb er alleen mee willen aangeven dat als je kiest voor het ene, als je het ene prioriteit geeft, dat het ander op de lange baan schuift. Dus het is meer een opmerking waar de raad rekening mee moet houden dan dat het een probleem is. Wij vinden het een probleem maar als de raad, inderdaad, die gaat over de eigen agenda. Dus als de raad zegt, nou, wij vinden dit belangrijker, dan is dat zo. En nou ben ik weer even kwijt. U bent hem ook kwijt. O, dat is handig.

De voorzitter: Daarom wachten we ...

Mevrouw Van Benschop: O, het dierenbeleid, ja, dat daar niet eerder naar gerefereerd is, dat was hem. Waarom ik hem nu benoem is eigenlijk omdat deze motie er op deze manier ligt. Dat er nu gevraagd wordt om alle mogelijkheden te verkennen om het hertenkamp te behouden omdat er gevraagd wordt om een open brief te sturen. Daarvan hebben wij gezegd, zorg nou dat je als raad eerst een visie hebt. Dus dat dierenbeleid, die startnotitie ligt er in juni. Zorg dan dat je een visie hebt over dieren achter hekken. Anders voorspellen we dat je nu dit aan gaat pakken, vervolgens lukt het niet, dan krijg je het volgende punt, namelijk wat mijn buurman van het CDA maakte, nou, gaan we dan alpaca's neerzetten? Dus het enige wat wij voorstellen is, als u als raad, nou ja, een afweging wil maken, herten, alpaca's, geen herten hè, wat het dan is, doe dat dan in samenhang zodat je daar een visie op hebt en dat je daar ook richting aan kan geven. Dus het is eigenlijk meer een reactie op de motie dan dat het iets nieuws is.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Volgens mij had de heer De Boer toch nog over de creatieve manier omgaan een vraag.

De heer De Boer: Nou ja, excuus, het is meer even een opmerking op de lacherij van net. Even, er werd heel lacherig gedaan over het onklaar maken van het mannetjeshert. Nou, er zijn ook luisteraars die thuis volgens mij ook zich ergeren aan dat gelach want het is wel echt een heel serieus onderwerp. Dus ik wil dit wel even noemen.

De voorzitter: Dank u wel voor uw moment van orde. Dan zijn we even klaar met de beantwoording vanuit de wethouder Van Benschop. Dan ga ik naar de indieners van de motie, de vragen die daarvoor opgesteld zijn.

De heer Kuhlmann: Ja, voorzitter, even voor dat ik het goed begrijp, nu de vragen en dan hierna de tweede termijn. Of is het handig als ik het in één blokje doe?

De voorzitter: Nou, we hebben als raad afgesproken dat we eigenlijk de vragen eerst doen en daarna het debat in de tweede termijn.

De heer Kuhlmann: Oké, doe ik dat. Ja. Doe ik dat. Dan heb ik een aantal vragen van de ChristenUnie/SGP staan. Vond ik hele goede vragen ook. De hoeveelheid ambtelijke capaciteit. Kijk, we vragen denk ik iets heel realistisch wat ook niet te veel tijd hoeft te kosten. Die brief, nou, dat is denk ik sowieso in ... Nou je, je kunt bij wijze van spreken de brief van Tiel overnemen dus dat is snel gedaan. Het onderzoek, ja, ook dat hoeft niet verschrikkelijk veel tijd te kosten. We hebben ongevraagd die memo gehad, dat zijn drie kantjes. Ik heb niet het idee dat het dierenbeleid daar ongelofelijk veel achterstand door gekregen heeft. Als je op eenzelfde manier ingaat heel specifiek op gewoon even kijken van welke mogelijkheden zijn er? In tegenstelling tot wat we net hoorden, dat is echt nog niet gedaan. Dan ben je er denk ik en dan kunnen we het daar in september over hebben. Dus we vragen in mijn ogen iets heel realistisch. En het is ook iets anders want u vroeg, pardon, voorzitter, ik hoorde de ChristenUnie/SGP vragen van, nou, goed, hoeveel tijd zit er in het aanvragen van een vergunning? Zover zijn we niet. Waar we nu staan, waar deze motie om vraagt is, breng in kaart, wat zijn de opties? Inderdaad, als we een bordje dierentuin daar ophangen en verder alles hetzelfde laten, zijn we er dan

of moeten we door jarenlange keuringen heen? Breng dat gewoon even in kaart. Hetzelfde geldt voor andere mogelijkheden, dat is alles wat we vragen. Dus er hoeft nog niet geen vergunning aangevraagd te worden. En het laatste, de vraag, voorzitter, hebben we het hier over bestuurlijke ongehoorzaamheid? Nee, daar hebben we het niet over. En ik had het idee dat dat ook al in die zin te lezen is in de motie. Maar als dat nodig is dan ben ik van harte bereid natuurlijk in overleg met mede-indieners om dat wellicht nog duidelijker te maken dan het al staat. Het zit hem erin om de mogelijkheden te onderzoeken, om ze ook bij ongewijzigd Rijksbeleid te kunnen behouden. Dus binnen de wet. Dat is natuurlijk, en dat je dan natuurlijk daar creatief naar kijkt zoals eerder gezegd wordt en het college ook gewend is te doen op andere dossiers. Nou, dat lijkt ons alleen maar logisch. Zeker als je kijkt naar de wensen van de raad, van de stad als je kijkt ook naar de petitie. Maar er wordt niets onwettigs gevraagd in deze motie.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. Ik zag de heer Schilt met een vraag en later de heer Groenewege.

De heer Schilt: Ja, daarmee heb ik inderdaad een vraag aan de mede-indieners ook wel, voorzitter, met betrekking tot de brief van Tiel waarvan ik net hoorde dat we die in principe bijna direct kunnen overnemen. Mijn vraag daaraan is van, heeft u de argumenten gelegd in de brief van Tiel daadwerkelijk doorzocht die zij stellen? Want waarom dat de damherten gedomesticeerd zijn, de soort van punt dat ze daarin maken, dat is niet zo. Dat zegt niemand. Dat zegt zelfs de heer Klaver niet. Dat de boosheid, dat het onbegrijpelijk is van dierentuinen, dat is online waarom een dierentuin wel dit mag. En over die andere exotische dieren, het wordt toegelicht in het rapport van de adviescommissie. Waarom willen wij deze brief overnemen als het gewoon, ja, bestuurlijk geklungel is eigenlijk aan de minister.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kuhlmann, kunt u antwoord geven of dat u het doorzocht heeft en of dat u de, waarom u de brief wil versturen?

De heer Kuhlmann: Nou, omdat het een goede brief is die ook aansluit bij wat we gehoord hebben in de eerdere beeldvormende sessie. Daarom, ja, heel simpel.

De voorzitter: Oké. U heeft daar nog een ... Heel even wachten want ...

De heer Schilt: Ja, want ik ...

De voorzitter: Wat wilde u?

Mevrouw Van Engelen: Nou, excuus, voorzitter.

De voorzitter: Onduidelijk of dat we tweede termijn ingaan of niet?

Mevrouw Van Engelen: Nou, ik wilde eigenlijk nu eigenlijk ook een soort mini interruptie op de heer Kuhlmann maar het sluit wel heel erg hierbij aan. Geef jij je beurt over aan mij.

De voorzitter: Geef jij je beurt over? Dat was voor mij even ...

De heer Schilt: Nee.

De voorzitter: Nee, oké, nou.

Mevrouw Van Engelen: O.

De voorzitter: Nou, dan blijf ik heel even bij de heer Schilt.

Mevrouw Van Engelen: '...' want het zijn beurt.

De heer Schilt: Nou, ik wilde graag opmerken dat over het onderdeel van domesticatie, er werd in het vorige beeldvormende debat de vraag gesteld aan de heer Holland en de heer Klaver over hoe het kan dat dus die conclusies van hun zo erg deden mismatchen met dat van het landelijk beleid? En daarop gaf de heer Holland aan, dat kunt u teruglezen. Hij verklaarde niet waarom de dieren wel of niet gedomesticeerd zijn. Ik ben toen het verweerrapport gaan lezen. De argumentatie die de heer Holland biedt over waarom damherten dus wel zogenaamd gedomesticeerd zouden zijn is dat het van nature sociale dieren zijn. En hij stelt, omdat ze daar al heel erg lang leven, dat ze dan niet kunnen leven in het wild als andere damherten. Daarbij wil ik ook aan toevoegen, het komt echt uitzonderlijk regelmatig voor, zelfs hier in de Hoeksche Waard, dat damherten ontsnappen uit gevangenschap en gewoon prima overleven. Dus dat die zogenaamd gedomesticeerd zijn is eigenlijk onzin. En daarmee waarschuw ik nog steeds, de herten verdienen een beter debat. Want dit verweerrapport en deze brief van Tiel, er staan, ik kan het niet anders noemen dan leugens.

De voorzitter: Nou, mijnheer Schilt, ik hoor heel duidelijk uw mening over en uw input in het debat. Ik hoor geen vraag dus ik ga door naar mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel. Voorzitter, ik hoorde de heer Kuhlmann of iemand anders uit de commissie maar in ieder geval een medeondertekenaar van de motie heel erg sturen op, we hebben het hier over Dordrecht en over de Dordtse herten en over het Merwesteinpark. Dan willen we een brief vanuit Tiel gewoon klakkeloos overnemen en die versturen. En dan hoor ik eigenlijk dat de heer Kuhlmann baseerde net alles wat die zei op de twee specialisten die hier in de beeldvormende sessie zijn geweest. Die in die beeldvormende sessie zelf hebben toegegeven dat ze niet in het Merwesteinpark zijn geweest en geen goed oordeel daarover kunnen vellen. Dus mijn vraag is eigenlijk aan de heer Kuhlmann, is de heer Kuhlmann nou gewoon niet ermee eens dat de herten niet meer op de positieflijst staan of gaat de heer Kuhlmann specifiek over alleen de herten in het Merwesteinpark en kunnen de rest van de herten in Nederland, mogen die wel gewoon in het wild leven?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Daar past een genuanceerd antwoord omdat op het moment is de situatie zo, voorzitter, dat bij wijze van spreken iedereen in zijn achtertuin een hert mag. En dat is inderdaad een beetje vreemd. Een hert is niet hetzelfde als een hond of een konijn, dat moet je anders bekijken. Aan de andere kant schiet natuurlijk te ver door als je zegt van, ja, dat mag helemaal niet meer, zelfs niet in een goed georganiseerd hertenkamp zoals we dat in Dordrecht in Park Merwestein al meer dan 170 jaar hebben waar goed voor de dieren wordt gezorgd. Dus dat is denk ik het onderscheid. En de deskundigen die we in de beeldvormende sessie hebben gehad, die hebben in schrift en ook in woord vrij duidelijk aangegeven, juist als het gaat om dat soort type hertenkampen. In de motie wordt ook hertenkampen zoals het hertenkamp in Park Merwestein genoemd, dat dat type hertenkampen, dat dat goed kan. Dus wat dat betreft moet je een onderscheid maken. Je kunt niet ... Net zo goed als dat je zegt van, je kunt niet een hert houden zoals je een konijn kunt houden dus je kunt niet iedereen dat in de tuin doen maar dit kan wel heel goed.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kuhlmann, sorry, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, ik en Alexander gaan way back. U heeft het, sorry, voorzitter, de heer Kuhlmann heeft het nu over type hertenparken. Is er dan ook echt een betekenis aan dat begrip? Want wat is het type hertenpark wat het Merwesteinpark is? Want betekent dat het als mijn achtertuin groot genoeg is en ik zet er om en nabij veertig hekken omheen, dat ik dan ook een goed genoeg type hertenpark heb of is dit gewoon een loze kreet?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Nou ja, dat zal voor de meeste mensen natuurlijk niet opgaan. Maar nou ja, ik denk bijvoorbeeld aan Het Loo of er zijn een select groepje mensen in Nederland die inderdaad een gigantische achtertuin hebben en ook voldoende personeel om voor de herten te zorgen, dan kan dat. Het gaat er natuurlijk gewoon om de feitelijke situatie.

De voorzitter: O, mijnheer Groenewege, u wacht al een tijdje voor een interruptie.

De heer Groenewege: Ja, ik ben benieuwd wat de heer Kuhlmann van de VVD van het onderzoek verwacht waar hij om vraagt in de motie, in zijn motie? Want naar ik begrijp staat al in de memo die we vanuit het college hebben gehad dat er twee mogelijkheden zijn, of een dierentuin of een kinderboerderij. Volgens mij is de heer Kuhlmann zelf ook niet van gisteren, hij is zelf jurist. Hij weet volgens mij heel goed dat er geen verdere mogelijkheden zijn. Dus wat voor nieuwe inzichten verwacht de heer Kuhlmann vanuit dit onderzoek te krijgen?

De heer Kuhlmann: Nou ...

De heer De Boer: Sorry, voorzitter, maar nu wordt het wel heel persoonlijk, dat vind ik ook niet kunnen.

De voorzitter: Nou ...

De heer De Boer: Ik bedoel, we gaan niet over ...

De voorzitter: Ik vind hem nog wel op het randje want dit is echt wel een vraag ...

De heer De Boer: Maar ik niet, nee.

De voorzitter: En ik ben voorzitter maar goed dat u het even zegt. Het is wel een verhelderende vraag. Dit debat een oordeelsvorming is, u gaat elkaar volgens mij niet overtuigen, die illusie kunnen we vergeten. Ik zie een heleboel mensen al stram in hun opinie staan. Wat we wel kunnen doen is elkaar toevoegen waarom we dingen belangrijk vinden. En dan vind ik deze vraag van de heer Groenewege in die verhouding terecht. Dus mijnheer Kuhlmann, kunt u daar antwoord op geven?

De heer Kuhlmann: Ja hoor, ik kan daar wel iets over zeggen. Kijk, wat de ... Waar het verschil zit is dat, en dat blijkt natuurlijk uit alles, in principe kan dat ook, het college kiest uit duidelijk koers van, nee, we willen niet ons inspannen om herten hier te houden. En zit ook mee denk ik mede ingegeven door die keuze heel strak erin in de zin van dat erover wordt geschreven dat het verboden is om ... Het wordt geschetst alsof er een algeheel verbod voor herten komt. Dat is natuurlijk niet zo. Het verschil is dat nu iedereen een hert zo kan houden en straks alleen nog maar de mensen en organisaties die een vergunning hebben. Nou, dat is waar even goed naar gekeken moet worden. En ja, ik denk ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, u heeft daar een verhelderde vraag over van de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Nou ja, als de heer Kuhlmann dat al zo duidelijk heeft dan is nog steeds mijn vraag, wat verwacht de heer Kuhlmann dan van dit onderzoek aan nieuwe inzichten? Waar is dit onderzoek voor nodig want de heer Kuhlmann weet al wat de mogelijkheden zijn.

De heer Kuhlmann: Ik weet dat er mogelijkheden zijn, ik weet dat er niet een algeheel verbod op herten komt. Waar het natuurlijk om gaat is zeg maar van, kun je als je daar goed en zorgvuldig naar kijkt, kun je dat toepassen in de Dordtse situatie? Kunnen we als we een bordje dierentuin of met een ander label, kunnen we dan de herten blijven houden zoals die er nu zijn? En als het antwoord daar nee op is, nou, oké, welke kleine of grote wijzigingen zijn dan nodig? En dan kan het zijn dat er misschien zulke grote dingen worden gevraagd dat het niet kan maar laten we dat even in kaart brengen. Dat is alles.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij geeft dat voldoende inzicht. Mevrouw Pichel, u had ook een vraag.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag is aan mevrouw Van Engelen van GroenLinks want ik hoorde haar net de vraag stellen aan de heer Kuhlmann, mogen de

herten van u dan niet vrij zijn? En als ik dan even naar mijn eigen mening kijk dan denk ik, ja, dat is wat ik het liefst zou willen hebben, dat ze vrij rond kunnen lopen. Dat is dan uiteindelijk wat de wethouder ook aangeeft, dat is iets wat je dan moet bespreken in dierenbeleid. Alleen maar mijn vraag is dan ook, ziet mevrouw Van Engelen het dan als de verwachting dat deze herten, als we de wet aanhouden, dat deze dieren vrij zijn? Want volgens mij, zoals ik het nu begrijp, zullen deze dieren niet vrijkomen, zij zullen gecastreerd worden. Waarbij ik me ook afvraag voor Partij voor de Dieren in hoeverre dat heel erg natuurlijk is of de wil van de mens? Maar dat terzijde. Dus komen deze dieren dan daadwerkelijk vrij of worden ze gecastreerd en sterven ze uit waar ze nu zijn? Want deze dieren zullen dus nooit vrijkomen, tenzij we wat anders besluiten in Dordrecht qua locatie en qua vrije loop.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel. Ja, voorzitter, naar mijns inziens is dit de oplossing voor de situatie zoals die nu is. Het ministerie wil overduidelijk een nieuwe koers inslaan, een diervriendelijke koers inslaan. Deze herten zitten hier nu zo lang dat het lastig is om ze terug te plaatsen in het wild. Je kan heel erg je twijfels erbij trekken of dat goed zou zijn voor het dier. Dus de herten die er nu staan in het Merwesteinpark, voor hun is het misschien wel prettiger om hier te blijven. En we hebben net ook gehoord, en dat is ook aan de drukke tribune te zien, dat het ook heel lastig is om dit in één keer van de Dordtse inwoner weg te nemen. Dat is niet fijn, dat is niet leuk. We zijn allemaal opgegroeid met die herten en we hebben ook onze overgangperiode nodig. Maar volgens mij is dit wel de manier om het te doen want het moet op een gegeven moment gebeuren. Het ministerie heeft een nieuwe koers ingeslagen en het is of de bok steriliseren en de herten nog een fijn leven geven, zover als dat mogelijk is achter een hek. En de Dordtse inwoner nog even laten genieten van de herten die er nog zijn. Of het is doorgaan alsof er niks aan de hand is en op een gegeven moment alle herten maar moeten herplaatsen of afmaken. Maar dan kies ik toch liever voor optie één.

Mevrouw Pichel: Nog één verduidelijkende vraag, voorzitter?

De voorzitter: Ja, u had een toevoeging of een vraag? Oké. Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Ja, mijn vraag aan mevrouw Van Engelen is, wat maakt het castreren van de herten dan wel oké?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel. Ja, in de beeldvormende sessie heb ik heel duidelijk gevraagd, als we de bok niet steriliseren en deze wet komt erdoorheen en we mogen het hertenkamp niet behouden zoals we nu hebben zonder vergunning, moeten de nieuwe babyherten, de lieve Bambi's, moeten die dan afgemaakt worden? Moeten die dan naar de slacht of kunnen ze herplaatst worden? En toen werd er gezegd, herplaatsing wordt dan heel erg lastig want dan kan je ze alleen maar herplaatsten bij mensen met een vergunning.

En die zijn er niet zoveel dus ja, heel veel moeten er dan naar de slacht. Dus dan valt mijn keuze liever op één dier steriliseren dan, nou, hoeveel herten worden er geboren, twintig kleine herten naar de slacht.

De voorzitter: Ik ... Mijnheer Groenewege die had al een vraag.

De heer Groenewege: Ja, een soort wedervraag voor mevrouw Pichel. Want op dit moment is de situatie dus zo dat de herten niet oud mogen worden op het hertenkamp want de oudere hinds worden afgevoerd als ze te oud zijn en niet meer door de selectie komen en de bok wordt op een gegeven moment ook na drie jaar afgevoerd. Dus op dit moment kan er geen enkel dier oud worden op het hertenkamp. Dat verandert als je de bok castrereert, dan kunnen de dieren opeens wel oud worden op het hertenkamp. En het alternatief voor de bok is naar de slacht hè, het is of castreren of naar de slacht. Doordat wij die bok in gevangenschap houden zijn dat de twee opties die resteren voor dat dier. Wat zou mevrouw Pichel kiezen?

De voorzitter: Volgens mij moet mevrouw Pichel naar de volgende commissie maar ...

Mevrouw Pichel: Mag ik nog het antwoord geven?

De voorzitter: Ja, graag.

Mevrouw Pichel: Nou, dit is dus inderdaad en dan ben ik het inderdaad volledig met de heer Schilt eens dat dit onderwerp wellicht meer verdient. Want hier uiteindelijk ga je kiezen tussen twee kwaden. En de vraag is of dat wij ons in de positie moeten laten zetten dat wij moeten gaan kiezen tussen twee kwaden? Want er zijn wellicht nog meer mogelijkheden dan de slacht of castreren. Want ook dat zijn weer allerlei keuzes die wij vinden dat wij als mens moeten kunnen maken en dat vraag ik me daadwerkelijk af. Dus in die zin sluit ik me aan bij de collega dat dit wellicht ook niet zo heel erg gemakkelijke keuze is en veel dieper gaat dan wat we nu kunnen bespreken.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Groenewege, ik weet niet of dat u een vraag voor mevrouw Pichel specifiek heeft want zij moet weg, of dat u in het algemeen ... O, ze blijft nog even. Gaat ...

De heer Groenewege: Nou ja, mevrouw Pichel doet net alsof wij kiezen om die keuze te hebben maar wij hebben natuurlijk ervoor gekozen toen we ervoor kozen om damherten in gevangenschap te houden. Toen hebben we besloten dat de keuze die resteert voor die bok was, castreren of naar de slacht. Dus dat is nu gewoon de keuze die voorligt. Dan is toch de veel diervriendelijkere optie om de bok te laten castreren en oud te laten worden op het hertenkamp dan hem af te laten voeren naar de slacht.

De voorzitter: Mevrouw Pichel, wilt u daar antwoord op geven of ...

Mevrouw Pichel: Ja, ik dank de heer Groenewege voor deze vraag. Ik als persoon weiger me eigenlijk te laten dwingen tot beperkte keuze omdat ik ervan overtuigd ben dat er altijd meerdere mogelijkheden zijn. En als we maar de juiste vraag weten te stellen, dan kunnen we altijd kijken naar wat er mogelijk is, wat we denken wat niet mogelijk is.

De voorzitter: Dank u wel. Dit is het tweede debat. We overtuigen. Ik ... Even wachten want de heer Kuhlmann die zit daar ook al tien minuten te vragen om een ... En de heer Klerk heeft ook al gevraagd voor aandacht. En de heer Roggekamp is ongeveer tegelijkertijd met mevrouw Van Engelen. Dus ik ga hem even aan het woord aan de heer Kuhlmann geven.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Er zijn een paar punten die ik even wilde noemen. In reactie op zeg maar het doemscenario van, ja, goed, 1 januari 2024. En als we dan nog steeds hier herten hebben dan kun je ze niet meer uitwisselen met andere hertenkampen en dan zijn er alleen nog maar nare dingen te bedenken want heel Nederland zit dan op slot. Ik vat hem even op die manier samen. Voor iedereen die die redeneerlijn heeft zou ik zeggen, bedenk je, de wereld is groter dan alleen Nederland. Er is ook, dat heb ik laatst nog even gevraagd, er is ook uitwisseling met hertenkampen in andere omringende landen dus je kunt op die manier gewoon voortgaan. Het moet natuurlijk niet de wet overtreden maar dat bezwaar, dat lijkt me niet zo'n grote. En dan, ja, over onze eigen agenda van, het zou volgens het college volledig onopportunity zijn, het verkeerde moment om nu hierover te spreken want er zit een nieuw dierenbeleid aan te komen. Dat nieuwe dierenbeleid is ongelooflijk breed, daar zitten heel veel verschillende elementen in. Dit is een heel specifiek onderdeel wat nu speelt in dit park. We hebben ook geen andere hertenkampen in Dordrecht. Dus ik denk dat er geen enkel bezwaar is om hier, we hebben ons er goed in verdiept, om hier in de volgende week een uitspraak over te doen, richting te geven. En dat hoeft niet op geen enkele manier de rest van het dierenbeleid op al die andere onderdelen onder druk te zetten of wat dan ook. Dit is echt een specifieke casus waar we denk ik prima als raad ons over kunnen uitspreken.

De voorzitter: Dank u wel. Nou, uw betoog vraagt natuurlijk om vragen. De heer Schilt heeft er één.

De heer Schilt: Ja, voorzitter, ik heb dan toch de vraag aan de VVD en eigenlijk ook nog steeds aan de mede-indieners. Als het dan zo'n onderwerp is waar we dan zo erg ons best voor willen doen, is het dan niet juist des te meer belangrijker dat met de aandacht die er nu is van de media, van de publieke tribune, van de hele raad, om juist voorzichtig te zijn. Want wanneer we een onderwerp dat zo erg leeft eigenlijk direct de das om doen omdat het niet is gebaseerd op de inhoud die het nodig heeft, is het toch juist zonde om hem zo snel mogelijk door de raad heen te jassen?

De voorzitter: Dus mijnheer Schilt, uw vraag is, moeten we niet voorzichtiger zijn en langer wachten voordat we dit besluit of deze motie indienen? Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Nou, ik ben het van harte eens dat je dit heel zorgvuldig moet doen. Ik denk dat we dat ook doen. We hebben hier al een beeldvormende sessie over gehad, er zijn verschillende vragen gesteld. Tegelijkertijd, ja, u heeft het net gehoord, de wethouder die, of het college, laat ik dat correct zeggen, die wil graag in september met de knipschaar aan de slag gaan. Als we hier lang en rustig nog eens een tijdje over nadenken, dan zijn er onophoudelijke, onomkeerbare stappen genomen. Dus daarom is het wel van belang om daar nu ons over uit te spreken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schalken heeft hier nog een toevoeging en daarna ga ik naar de heer Schilt.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, dank u wel. Ook vanuit Beter Voor Dordt vinden wij het eigenlijk onterecht dat deze motie nu aan de herijking van het dierenbeleid wordt gekoppeld. De aankondiging van de herijking van het dierenbeleid is volgens mij vorig jaar is dat al ingepland. Wat nu speelt met de wetswijziging, de beleidsverandering is volgens mij begin dit jaar gaan spelen. En de heer Kuhlmann gaf het net al aan, dit is echt zo'n specifiek onderdeel wat je ook als onderdeel van het dierenbeleid zou kunnen zien. Maar dat dat heel goed daar losgekoppeld van kan worden om, en zeker nu te handelen. En niet dadelijk besluit te nemen waar wellicht als andere steden wel bezwaar gaan maken en de minister toch tot andere inzichten komt, we dadelijk besluiten hebben genomen die we niet meer terug kunnen draaien.

De voorzitter: Dank u wel. Daar wil mijnheer Schilt nog op reageren en daarna ga ik naar de heer Klerk.

De heer Schilt: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wil dan nog terugkomend op het zogenaamd de tijdsdruk die er is met onontkoombare dingen met castreren. De heer Klaver heeft gezegd in de beeldvormende commissie dat een castratie ook teruggedraaid kan worden. Daarmee is de tijdsdruk die er, nee, en dit is, dit kan ik zo citeren als het nodig is, daarmee is het dus ook dat de echte tijdsdruk ligt erop dat de herten binnenkort ook weer door de helaas naar de slacht moeten gemaakt om weer voor het huidige beleid dat de dieren doodgaan. De echte tijdsdruk ligt erop dat de herten binnenkort de dood kunnen vinden. Er is juist meer tijd te winnen door ze te castreren. Een ingreep die, door de heer Klaver is gezegd, terug te draaien is en daarmee zorgvuldiger naar het onderwerp te kijken.

De heer Schalken-den Hartog: Maar voorzitter, bij interruptie, het kan toch niet zo zijn als we het hebben over dierenwelzijn, dat we eerst dan een bok gaan castreren en het daarna weer ongedaan gaan maken.

De voorzitter: Ja.

De heer Schilt: Maar ...

De voorzitter: Mijnheer Schilt, nog heel even kort want we proberen elkaar te overtuigen en ik denk niet dat de indieners van de motie deze motie gaan intrekken. Dat signaal is al heel duidelijk. Maakt u nog even uw punt?

De heer Schilt: Nou ja, ik heb dan de vraag aan de heer Schalken, wat is diervriendelijker, een hert doodschieten of hem castreren?

De voorzitter: Ja, nou ga ik even qua tijd ga ik hier even stoppen. Want ik heb hier nog drie mensen die heel graag nog een standpunt willen geven en dan moeten we gaan afronden en besluiten hoe we nu hiermee verder gaan. En ik wil graag nog even het woord aan deze drie mensen geven want die hebben behoorlijk in het debat gezeten. Ga ik eerst naar de heer Klerk.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik zal het, het is even als tweede termijn en als reactie op wat de wethouder ook heeft gesteld. Ja, wij staan nog steeds volledig achter die motie en voor ons horen die herten thuis in dat Merwesteinpark. Laat dat duidelijk zijn. En we vragen ook die extra inspanning binnen de kaders van de wet maar wel ook die lobby te starten richting Den Haag. Zeker ook omdat we weten dat er in de Tweede Kamer dus ook nog wel bewegingen in die richting zijn. En dan ben ik het eens met wat de wethouder zegt en wat ook mevrouw Van Engelen zei, dat het aan de raad is hoe we omgaan met dieren. Ja, het is ook aan de raad dan om over deze motie te besluiten. En het is ook als het gaat over, als ik zeg, als ik vraag van, nou ja, kan een toezegging gedaan worden om voor ieder stervend hert een ander dier terug te zetten, dan is het ook aan de raad om daarover te besluiten. En daarom denk ik dat ik in deze vergadering wel overtuigd ben tot het indienen van die motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw punt. Mevrouw Van Engelen?

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel. Ja, ik wil nog even één ding alleen maar meegeven aan de indieners van deze motie. Omdat het zo mooi is met dit onderwerp, dit is een onderwerp wat heel Dordrecht aangaat en wat veel losmaakt. Maar ik heb net ook al heel veel opties voor, wat kunnen we nog anders doen, heb ik al over tafel horen gaan. In de motie wordt gevraagd naar verder onderzoek en wat zijn de opties? Nou hoop ik van harte dat als de motie wordt aangenomen en het college moet het uitvoeren, dat er wel degelijk ook nog andere antwoorden uitkomen. Wat ik zo zonde zou vinden is, de heer Kuhlmann heeft een hele hoop mensen opgetrommeld, we vragen allemaal dingen, en het lijkt me zo zonde als we Dordtse inwoners blij maken met een niet zo heel erg diervriendelijk, sorry, de heer Groenewege, een dooie mus. Want in de beeldvormende sessie zijn ook al heel veel dingen duidelijk geworden en er zijn al heel veel opties over tafel gegaan. En ik heb echt sterk mijn twijfels erbij wat er nog meer gaat uitkomen, wat voor uitweg er is om de herten wel te behouden.

De voorzitter: Oké, dank. Dit is een mooi op zich een aanvulling voor een tweede debat en een mooie oproep. Ik wilde alleen vragen wat de heer De Boer eerder ook al zei, om het niet op de man af te spelen. De heer Kuhlmann heeft niemand opgetrommeld, mensen zitten uit de vrije keus. Hij heeft er geen '...' gedaan.

Mevrouw Van Engelen: Ik wilde '...'. Ik had inderdaad bedacht, de heer Kuhlmann heeft veel losgemaakt door dit onderwerp in de raad te brengen, dat was eigenlijk mijn zin. Excuus.

De voorzitter: Oké, heel fijn. Bedankt voor de correctie. Mijnheer Groenewege, u heeft ook nog een punt.

De heer Groenewege: Ja, eigenlijk geen bijdrage want ik heb denk ik mijn punt wel gemaakt in de eerste termijn. Maar ik had een vraag aan de heer Schalken-den Hartog. Hij zei dat er allerlei, dat het niet kon om het hert of de bok nu te castreren want dan is het een definitief besluit. Maar die bok wordt iedere drie jaar vervangen. Dus je kan toch ook een gecastreerde bok vervangen door een niet-gecastreerde bok, dat is toch geen definitief besluit?

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Nou ja, kort, voorzitter. Ik reageerde op de inbreng van mijnheer Schilt van de PvdA van dat je ook een castratie weer zou kunnen terugdraaien. En als we het dan hebben over diervriendelijkheid en dierenwelzijn zou dat niet mijn idee zijn van dierenwelzijn. Dat is de reactie. Ja.

De voorzitter: Ook deze ga ik even stoppen want het heeft geen toegevoegde waarde voor discussie en het debat.

De heer Schalken-den Hartog: Ik antwoord alleen op de vraag, voorzitter.

De voorzitter: Ja, nou, is heel fijn maar ik had die vraag afgekapt en ik ga dus u ook, want u wil erop reageren, dit heeft ... Dit is ... Dit wordt getouwtrek waar niemand baat bij heeft.

De heer Groenewege: Nou, ik heb een toezegging, ik maakte een fout namelijk. Het hoorde steriliseren te zijn.

De voorzitter: Oké, dank u wel.

De heer Groenewege: Excuses naar iedereen, ik haal het even door de war.

De voorzitter: Volgens mij, ik kijk even rond. We hebben het ... Nee, ja, dat is waar, mijnheer Roggekamp, u vroeg ook nog even om de tweede termijn.

De heer Roggekamp: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we zitten in een ontegenwoordig dilemma qua tijd, september wordt er actie ondernomen. Dierenwelzijnsbeleid waar de wethouder of het college op wil wachten, komt pas tegen de zomer, is dus nooit op tijd klaar. We zitten ook met de regels van LNV. Toch heb ik nog een uitweg gehoord en ik hoop dat de wethouder of het college daar ook naar gekeken heeft en niet die optie van daarnet, dat ze het ook nog niet weten. De wethouder gaf aan dat ze geen tweede kinderboerderij in Dordt wilde hebben. Dat begrijp ik. Maar wat is het probleem om één kinderboerderij te hebben op twee locaties? Dus het park onder de kinderboerderij te laten vallen totdat in de raad genoeg tijd is genomen om het dierenwelzijn goed te bespreken en goed te kijken wat we willen. En dat we uit de tijdsdruk komen maar wel een hele goede oplossing kunnen hebben en geen overhaaste beslissingen te nemen. Heeft het college daar ook naar gekeken?

De voorzitter: Ik ... Ja, wethouder Van Benschop. Ik vind het al een hele creatieve manier voor een uitkomst van een onderzoek als de motie aangenomen wordt. Maar mevrouw van Benschop, wilt u op reageren?

Mevrouw Van Benschop: Ja, graag. Nou, we hoeven geen onderzoek meer te doen. Nee hoor. De suggesties die ik nu hoor, ik wil nog even één ding voorafgaand aan de beantwoording zeggen. En dat is, ik heb inderdaad gezegd, het is aan de raad en dat geldt ook in het geval van deze motie. Het enige is dat wij zeggen, we ontraden deze motie omdat we het niet het juiste moment vinden. Maar ook omdat we eigenlijk de mogelijkheden die er zijn, dierenpark, kinderboerderij al benoemd hebben in de memo die toegestuurd is. Dan even de specifieke situatie van de kinderboerderij op twee locaties. Zowel kinderboerderijen als dierenparken, die moeten gewoon voldoen aan een hele hoop eisen om een vergunning te krijgen. Het is niet zo dat als wij op papier zeggen, nou, dat is de kinderboerderij, dat je dan ... Wat zeg je? Of sorry, de dierenpark, dat als je zegt, nou, we hangen daar een bordje op dat het dan een dierenpark is, daar zijn gewoon allerlei vergunningseisen voor die nog veel scherper zijn dan in andere gevallen de dierenwelzijnseisen. Als de vraag van de motie is, zet even op een rijtje wat er nodig is om er een dierenpark van te maken, als dat de vraag is, dan kan ik dat in ieder geval mee terugnemen. Want als de vraag is, we willen een heel onderzoek naar allerlei dingen waarvan we de twee opties al genoemd hebben, dan ben ik bang dat we dadelijk een teleurstelling krijgen. En dat we weer opnieuw in deze discussie vervallen. Dus dat is eigenlijk bijna een wedervraag.

De voorzitter: Ja. En ... Als u wilt graag, dat geeft duidelijkheid van de motie.

De heer Kuhlmann: Het is, breng in kaart inderdaad welke eisen er zijn voor die verschillende vergunningen. Dat is één onderdeel. Een tweede onderdeel is natuurlijk van, vervolgens kijken van, nou, welke ... Er zijn ongetwijfeld een aantal zaken waar we natuurlijk allang aan voldoen, er zijn misschien een aantal zaken waar we makkelijk aan kunnen voldoen en er zijn misschien een aantal zaken die moeilijk zijn. Dat is natuurlijk wat even in kaart gebracht moet worden. Dat we en natuurlijk vanuit de spirit, de goede wil, met het idee van dat we het hertenkamp willen behouden. Dat is natuurlijk dan met de gedachte om er op die manier mee aan de slag te gaan. Dat is de opdracht die we dan geven.

De voorzitter: Oké. Dan ga ik eerst naar mevrouw Nieuwland en naar de heer Stam. U wilde daarop reageren of ...

Mevrouw Van Benschop: Nou, nog één opmerking over de, nou, niet reageren maar ik was eigenlijk nog in mijn termijn toch?

De voorzitter: O, sorry. Nee, maar gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, dit ging over het tweede en derde punt uit de motie. En ik hoor de raad of de commissie hier in meerderheid zeggen van, ja, het college moet een brief sturen. Ik wil de raad alleen even op wijzen dat het de raad natuurlijk ook vrij staat om zelf een brief te sturen.

De voorzitter: Dat gebeurt ook, hoor ik hier. Mevrouw Van Benschop, u bent klaar? Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Inmiddels raken we geloof ik allemaal een beetje de draad kwijt in welke termijn we nu zitten, beantwoording, het loopt een beetje door elkaar. Dus ik gebruik hem maar als tweede termijn in elk geval om de heer Kuhlmann hartelijk te danken voor de beantwoording. Voor mij zeker behulpzaam want grappig, u, de heer Kuhlmann gaf aan van, nou, juist door te zeggen van, ook bij ongewijzigd Rijksbeleid laten we zien van, het is binnen de kaders van de wet. Maar ik zag het dus juist eigenlijk de andere kant op als van, ongeacht wat het Rijk doet willen wij dit dus desnoods bestuurlijk ongehoorzaam. Dus ik ben blij met die geruststelling en, nou, die beantwoording nemen we zeker mee in onze afweging of we deze motie kunnen steunen als fractie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stam, u wilt ook nog van de tweede termijn gebruikmaken.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, een korte opmerking over de vergunningverlening. Ik snap best wel dat die aan bepaalde voorwaarden moet voldoen en dat je daar een aantal dingen voor moet doen. Maar er is ook nog een hardheidsclausule waarmee een wethouder kan zeggen van, ik ga even van de regels afwijken en dan ga ik de vergunning verlenen en in die tussenliggende periode gaan wij aan de rest van de voorwaarden voldoen.

Mevrouw Van Benschop: Nou, voorzitter, de vergunning voor een dierentuin, die moet je gewoon bij het Rijk aanvragen. O, de kinderboerderij.

De voorzitter: Oké. We gaan het even centraal houden. U heeft gereageerd. Heel goed. Volgens mij heeft u het ook wel gehoord. De heer Schilt, u wilde nog ... En dan kijk ik na de heer Schilt nog even rond of dat iemand nog van zijn tweede termijn gebruik wil maken. Anders gaan we richting de afronding. Gaat uw gang.

De heer Schilt: Ja, dan wil ik eigenlijk nog een soort van als concluderend van ons standpunt als de partij. Voorzitter en eenieder aanwezige, laat ons nog één keer duidelijk zijn, wij van de PvdA willen de herten hier behouden. We zien echter in de huidige manier van politiek voeren dat het niet te behouden is met de argumenten die worden gegeven. Echter met het beeld over, nou ja, het ontwijken van wetten, wethouders die hardheidsclausules kunnen toepassen. De PvdA staat zeker achter burgerlijke ongehoorzaamheid wanneer het daadwerkelijk recht heeft. Dus ik ben best wel bereid met onze fractie deze motie te ondertekenen wanneer we ook op andere punten, zoals in elk leegstaand winkelpand hoort een kraker in Dordrecht, ook deze kunnen toepassen.

De voorzitter: Nou, dat is een hele andere onderhandeling. We hebben het nu over het hertenkamp maar u heeft uw boodschap duidelijk gebracht. Dan ga ik, ik kijk even rond, volgens mij heeft iedereen wel zijn zegje gedaan. Hebben we elkaar proberen te overtuigen en dat is niet helemaal gelukt. Wat een verrassing.

Dat is een heel debat dus dat is mooi. En daar moeten we ook alle ruimte aan geven want dit speelt zowel binnen de raad als binnen de gemeente Dordrecht dus dat is goed. Ik wil even gaan afronden met een conclusie. Er is geen ... Mijnheer Kuhlmann, zegt u het eens.

De heer Kuhlmann: Ja, ik wilde het voorstel doen van hoe we hiermee verder gaan. Ik denk dat we de vragen en antwoorden het stuk waar we, wat nu geagendeerd staat, kunnen agenderen voor de raad met dan een motie erbij. Dus dat is geen motie vreemd maar gewoon een motie aan de hand van een stuk. En met twee minuten spreektijd omdat we natuurlijk nu al er wat over gewisseld hebben zou dat denk ik goed kunnen.

De voorzitter: Dan kijk ik even rond want zoals u zegt, er is geen raadsvoorstel, er is hier nog een vraag over. Mevrouw Van Engelen, u heeft een vraag.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel. Een vraag aan de heer Kuhlmann, beperken we ons dan tot het bespreken van de motie? Daar gebruiken we ons twee minuten voor.

De heer Kuhlmann: Ja.

De voorzitter: Oké, dan kijk ik even rond want we hebben twee mogelijkheden om verder te gaan. Of deze motie, deze ... Ik begrijp uit het hele gesprek van vandaag dat deze motie doorgaat naar de volgende raad. Die kunnen als twee dingen doorgaan, of met stemverklaring of bespreken met onderwerp alleen de motie van twee minuten. Mevrouw Van Engelen, wat is daar uw voorkeur?

Mevrouw Van Engelen: Ja, ik heb heel erg het gevoel dat we hier het debat al hebben gevoerd. En het werd net al duidelijk, we gaan elkaar niet overtuigen dus hoeveel zin heeft het om het debat over te doen in de raad als we eigenlijk allemaal al weten wat we gaan stemmen, voor wie voeren we het debat dan?

De voorzitter: Dat is een goede vraag. Dan kijk ik rond naar de rest van de commissie. De heer Klerk.

De heer Klerk: Ja, nog, ik heb net ook aangekondigd in mijn woordvoering, het CDA zal waarschijnlijk ook met een aanvullende motie op dit punt komen dus.

De voorzitter: Dat is een hele goede. En die is nog niet bekend dus die moet wel gelezen en besproken worden. Dan kijk ik even rond. Dus concluderen we hierbij als commissie dat deze motie vreemd aan de orde van de dag. Ja, u zegt wel met de schriftelijke vragen maar ik kijk heel even de griffie aan of dat dat kan of dat misschien moet ik ons aankijken, willen wij dat?

De heer Kuhlmann: Ik heb daar eerder vandaag contact over gehad met de griffie en dat kan, dat zijn de twee opties, ofwel als vreemd ofwel gewoon aan de hand van de vragen en antwoorden zoals nu ook geagendeerd staat. En dat laatste heeft onze voorkeur.

De voorzitter: Dan kijk ik even rond voor die voorkeur, kan iedereen zich daarmee instemmen dat het op basis van de vraag en beantwoording. En dan wordt er nog een motie, is er een motie aangekondigd vanuit CDA. Dus dan wordt het een ... Op basis van de motie gaan we twee minuten ... En van het CDA en van de indieners van de concept motie die nu al in het dossier zat. Dus we gaan twee moties krijgen in de raad volgende week en die bespreken we. En dan is alleen het bespreekstuk wat wij vinden van de motie. Moties. Sorry. Ja, de heer Roggekamp, u heeft nog een toevoeging?

De heer Roggekamp: Ja, of dan de wethouder wel kan zorgen dat ze de antwoorden heeft op de vragen die ik nog had gesteld in het begin?

De voorzitter: Over monumenten?

De heer Roggekamp: Ja, de vraag, ja.

De voorzitter: Ja. Nou, dat is meestal doet de wethouder dat wel voordat de raad besproken wordt. Onze ondersteuning. Ja. Dan ga ik hierbij deze commissie sluiten. Dank u wel voor al uw aandacht.

4. Goedkeuren Ontwikkelkader Crabbefhof - Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Van der Spoel

Raadsgriffier: De heer Verkooijen

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Damen (PvdA)

Dhr. De Feijter (CU/SGP)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Hartmeijer (SP)

Dhr. Klerk (CDA)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Dhr. Van Leeuwen (FvD)

Dhr. Maroof (DENK)

Dhr. Van der Net (VVD)

Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)

Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)

Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouder: wethouder P. Heijkoop

De voorzitter: Een goedenavond, commissieleden. Ik wil graag beginnen want het is inmiddels negen uur geweest. Wij zitten hier vanavond samen omdat wij het raadsvoorstel goedkeuren ontwikkelkader Crabbefhof oordeelsvormend gaan bespreken.

Voordat we dat gaan doen wil ik eerst even een rondje maken om ons even voor te stellen voor de mensen die de notulen opstellen. Dus ik begin aan mijn linkerkant bij de heer Heijkoop, gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Ik ben Peter Heijkoop en ik zit hier namens het college.

De heer De Feijter: Bart De Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Van Leeuwen: Van Leeuwen, Forum voor Democratie.

De heer De Vries: André De Vries, VSP.

De heer Maroof: Maroof, DENK Dordrecht.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter Voor Dordt.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks Dordrecht.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Van der Net: John Van der Net van de Dordtse VVD.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

De heer Verkooijen: Bas Verkooijen, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Wouter Van der Spoel en ik mag vanavond voorzitten. En voordat wij beginnen even een korte toelichting. Reden van deze vergadering, de agendacommissie heeft raadsinformatiebrief ontwikkelkader Crabbehof 14 februari jongstleden teruggestuurd naar het college omdat het inhoudelijk gaat om de herijking en bijstelling van de wijkvisie en dat is een raadsbevoegdheid. Destijds is de vraag opgevoerd, waarom wordt dit separaat ingebracht en niet bij het programma leefbare wijken? Daarnaast is de opmerking om hondenloslooplekken en omheinde hondenspeelplekken te betrekken bij het indelen van de openbare ruimte meegegeven aan het college. De politieke vraag vanavond, wat vindt de commissie van het raadsvoorstel? Het gevraagde besluit luidt, de bijgevoegde oplegnotitie, de ontwikkelkader en de bijbehorende tabellen, dat we deze goed moeten keuren of niet? We gaan het zoals afgesproken toen in Den Haag, dat we iedereen even heel kort de tijd geven van een minuutje. Dus ik zie al een blik maar u weet ook hoe ik erover denk maar dat is nu eenmaal wat we hebben afgesproken dus dat gaan we doen.

Dus we doen een rondje van een minuut en ik begin net links en ik begin aan mijn rechterzijde. Maar voordat we daaraan beginnen, geen paniek, is er bij mij een commissielid naar mij toegekomen voor een ordevoorstel en die wil ik als eerst het woord geven. De heer De Vries van de Verenigde Senioren Partij, gaat uw gang.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik wou een punt van orde van maken. De VSP die wil terug naar een beeldvormende sessie en de reden hiervoor is, er is maar beperkt participatieoverleg geweest met bewoners over de herziene visie. In samenspraak tussen de gemeente en corporatie Woonbron en Trivire is vastgesteld dat er geen behoefte is aan een geheel nieuwe visie, wel een rijk herijking van de visie. Wij vinden dat de bewoners daar gewoon in mee moeten kunnen praten.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan is nu de vraag aan deze commissie of er een meerderheid is die dat steunt en terug moet naar een beeldvormende sessie? Dat betekent dus dat we, stel dat we dat besluiten, dat we dat dan concluderen en dat we dan een nieuw moment gaan inplannen. Of dat we doorgaan in de oordeelsvormende sessie zoals die voorligt.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: Ik heb u gehoord en ik ga eerst naar de heer Van der Net, dan naar de PvdA en dan kom ik bij u, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van der Net: Ja, ik ken de opvatting van de heer De Vries maar ik heb, ik ben altijd van hoor en wederhoor. Dus als ik dit dan zo hoor dan denk ik, nou ja, is dat zo? En dan wil ik voordat ik daar echt iets over kan vinden, eerst eventjes van de wethouder eventjes horen of dat klopt? En waarom dan inderdaad met de woningbouwverenigingen, dat er geen inspraak is geweest?

De voorzitter: Ik zie heel veel mensen knikken in deze. Zullen we dan eerst de wethouder even het woord geven om daarop te reageren en dan eventueel nog reacties op wat de wethouder heeft gezegd. Gaat uw gang, mijnheer Heijkoop.

De heer Heijkoop: Ja, dank u wel, voorzitter. Het klopt dat bij dit document niet het zwaartepunt gelegen heeft op bewonersparticipatie. Dat zal bij de uitwerking van maatregelen natuurlijk wel plaatsvinden. Sowieso is dat echt een hele grote uitdaging in Dordt-West en in het bijzonder ook in Crabbehof. Ik heb toevallig gisteren nog ook met bewonersinitiatieven over gesproken van, hoe kunnen we dat op een goede manier doen? Ook in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Dordt-West. Ja, hoe u daarmee om wilt gaan, dat is aan u. We hebben een wijkvisie, die hebben we destijds in 2012 opgesteld met Trivire. Wij wilden heel graag die wijkvisie actualiseren en concretiseren ook in de vorm van een ontwikkelkader en daar nadrukkelijk ook de andere corporatie bij betrekken. En dat is Woonbron. En die drie partijen, de twee corporaties en de gemeente, die hebben echt dit stuk met name opgesteld. En de heer De Vries heeft volledig gelijk dat hier niet een uitgebreide inspraakronde heeft plaatsgevonden.

Waarbij ik wel wil zeggen dat de mensen die hieraan meegewerkt hebben, dat zijn wel mensen die dagelijks in de wijk actief zijn dus die weten heel goed wel wat er speelt. En wij zijn ons ook al bewust dat op het moment dat je echt in die wijk aan de slag gaat, dus de ambities in dit ontwikkelkader verwoord wilt gaan uitvoeren, dat je daar natuurlijk ook de bewoners nadrukkelijk bij wil betrekken. Ja, en voor de rest, voorzitter, het is echt aan uw raad. Als u zegt van, wij willen graag een technische beeldvormende sessie, dan kunnen we dat zeker verzorgen. Daar kunnen we heel veel ins en outs aangeven. Ik zou dan bijna nog mee willen geven, betrek daar dan ook het programma Dort-West bij. Dat is misschien ook wel aardig om u dan daarover bij te praten. Dan zou ik hem gelijk wat breder trekken. Maar voorzitter, het is echt aan uw commissie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik eerst de heer De Vries de mogelijkheid geven om te reageren en als er daarna nog mensen zijn die iets willen zeggen dan steekt u uw hand maar op. Gaat uw gang, de heer De Vries.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik heb hier de originele visie, drie delen, en die waren denk ik voor de meeste raadsleden en commissieleden wisten daar niks meer van. Die hebben dat niet gelezen en die hebben dat ... Die hebben eigenlijk denk ik geen flauw idee wat hierin staat. Ik kan dat eventueel als dat niet mogelijk is, ik heb begrepen dat er geen link voor was en ik kan dit aan de griffie geven dat het gekopieerd wordt en dat we daar allemaal deel van kunnen nemen, kennis van kunnen nemen.

De voorzitter: Is er iemand die wil reageren op wat de heer De Vries zegt? Mijnheer Damen, PvdA.

De heer Damen: Goed zo, voorzitter. Ja, ik heb ook met verbazing gelezen dat er geen echte participatie had plaatsgevonden. Nu begrijp ik dat het een beetje onduidelijk is of we nu echt wat veranderen in de oude wijkvisie met dit nieuwe ontwikkelkader of dat we niet echt tot nieuwe dingen komen. In het laatste geval zie ik geen reden om even te wachten met besluitvorming hier en dit ook met die andere beleidsonderdelen te combineren in een, hoe heet het, informatieve vergadering, beeldvormende vergadering.

De voorzitter: Helder. Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Nou ja, eigenlijk, voorzitter, ondersteun ik ook het betoog van de heer De Vries. Dat stuk wat hier op tafel nu ligt van 2012, dat ken ik zelf ook niet. Ik ben graag zelf als raadslid gewoon goed geïnformeerd. Ten tweede vind ik het nogal vreemd, we zijn gewend om te werken zeg maar met eerst een beeldvormende en dan een oordeelsvormende vergadering, dat doen we dus nu op dit moment niet. Dus alleen al daarom zou ik willen voorstellen om een technische beeldvormende sessie te beleggen, op korte termijn.

De voorzitter: Dat is helder. Nu komt het vaker voor dat we gelijk naar oordeelvormend gaan maar ik begrijp uw punt. De heer Tutupoly van Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: Nou ja, goed, wij ondersteunen de heer De Vries hier ook in om een beeldvormende sessie eerst te doen. En dan, zoals de wethouder ook aangaf, dan misschien gelijk Dordt-West daarbij te betrekken.

De voorzitter: Helder. De heer De Feijter, gaat uw gang.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Nou, ten eerste over die wijkvisie uit 2012, ik heb hem nu in twee tellen voor me. Hij stond bij de stukken, stond gewoon een link erbij, wijkvisie 2012-2032. Dus ik geloof dat die er wel bij stond. Voor de rest lijkt het ons dat dit gewoon een hamerstuk is en dat die gewoon in één keer door kan. Het lijkt ons wel interessant om Dordt-West eventueel beeldvormend te bespreken. Dus mocht een meerderheid van deze raadscommissie er voorstander voor zijn om dit raadsvoorstel daarbij te betrekken vind ik dat ook prima maar dit raadsvoorstel an sich kan wat ons betreft in één keer door.

De voorzitter: Helder. Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ja, ik sluit volledig aan bij de heer De Feijter. En voor degenen die oudere stukken zoeken, dordrecht.nl/ris, kan je alles vinden.

De voorzitter: De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ik heb op zich heel veel sympathie voor fracties die hem eerst in beeldvormende sessie willen voor een oordeelsvormende. Maar het moment waarop dit wordt gevraagd vind ik niet heel handig want je had dit ook via, of de heer De Vries had dit ook via een agenderingsverzoek kunnen doen. En dan hadden we hier nu niet gezeten in deze setting dus voor nu geen steun.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De heer Van der Net: Ik sluit me aan bij de Partij voor de Dieren, waarvan akte.

De voorzitter: Misschien moeten we nu ook gewoon sluiten, zoiets moois. De SP, gaat uw gang, mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ja, ik sluit me daar ook eigenlijk wel bij aan omdat het, nou ja, het was een ... Ik vond het in ieder geval een goed stuk met heel veel data, heel veel onderzoek wat eronder lag. En we hebben ook wel eens een beeldvormende sessie gehad waar een ambtenaar gewoon het hele stuk ging doornemen. Dat ik denk, ja, dat hadden we zelf ook wel kunnen lezen. Dus wat mij betreft vind ik het prima om gewoon verder te gaan.

De voorzitter: Dat is helder. GroenLinks, gaat uw gang.

De heer Burakcin: Nou ja, voorzitter, wij zijn natuurlijk ook voor een zorgvuldig proces. Maar wat ik graag van de wethouder wil weten is dat nationaal programma wat er komt, ik mag aannemen dat al deze stukken zeg maar erin toegevoegd worden dus dan gaan we misschien wel alles dubbel doen.

En wanneer begint dat exact, dat nationaal programma, wanneer kunnen we dat verwachten en wanneer kunnen we concreet daarover besluiten nemen?

De voorzitter: Ik ga gelijk naar de wethouder en dan daarna de heer Schalken nog.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dit ontwikkelkader, dat is eigenlijk een actualisering van de ambities in Crabbehof en daar wordt gewoon elke dag heel erg hard gewerkt. En ik nodig u ook van harte uit om u in verbinding te stellen ook met de wijkmanager, de mensen die daar werken, dan hoor je wat er allemaal gebeurt in die wijk. Een aantal van u heeft dat al gedaan. En dat gaat ook gewoon door. Wat de Dordt-West aanpak zo mooi maakt is dat wij met die aanpak een van de steden, een van de gebieden zijn in Nederland die de komende twintig jaar fors extra middelen krijgen om op het snijvlak van de sociale agenda daar, dus armoede, laaggeletterdheid, eenzaamheid maar ook de fysieke investeringen in die wijk, dat die hand in hand gaan. Dat is kortgeleden opgestart. We hebben nu middelen gekregen om een programmabureau op te stellen, op te zetten. Dat klinkt nog niet zo heel spannend maar dat is eigenlijk gewoon de machinekamer waar al die ambities worden geformuleerd. Er is een alliantie geformeerd, daar zit de burgemeester in, daar zit ik zelf ook in en collega Merx vanuit de gemeente maar ook bestuurders van de corporaties, scholen, ondernemers, politie. En daar gaan plannen gemaakt worden. Het staat nu allemaal nog echt in de, het is in de opbouwfase. De komende jaren moet daar echt het nodige gaan gebeuren. En dit verhaal ligt daar inderdaad op tafel als zijnde van hé, dit is voor Crabbehof het perspectief en dat past daar naadloos bij. Dit is eigenlijk al, je zou bijna kunnen zeggen, een plan Dordt-West in het klein alleen we gaan het daar nog wat verbreden. Dus we kijken ook naar delen van Krispijn en Wielwijk, om daar echt een mooie grote agenda te maken en uiteindelijk zal die groter zijn dan dit. Dus in die zin kunt u dit denk ik, ik ben niet helemaal objectief, maar ik denk dat u dit met een gerust hart kunt vaststellen omdat dit gewoon de goede dingen zijn. Tegelijkertijd kan ik me echt goed voorstellen dat u zegt van dat Dordt-West, dat is echt een van de grootste programma's die op ons af is gekomen. Daar zijn we ontzettend blij mee. Dat het wel gewoon heel waardevol kan zijn om dit stuk te bespreken of in ieder geval eigenlijk het op te tillen en die Dordt-West aanpak te bespreken. En er zullen heel veel, zal heel veel informatie dan met u gedeeld worden die ook hier al in staan maar dan in een iets bredere context. Zo moet u het zien. En daar zal dus ook de burgemeester wellicht bij aansluiten en ook collega Merx en misschien ook wel andere collega's want het is eigenlijk een programma waar wij ons allemaal zeer mee verbonden voelen vanuit het college.

De voorzitter: Wilt u namens GroenLinks daar nog even over nadenken of zegt u, ik weet of ik het vanavond wil bespreken of dat we teruggaan naar een beeldvormende sessie of zelfs de wethouder het voorlegt in Dordt-West aanpak bespreken?

De heer Burakçin: Nou ja, dit komt nog uitgebreid terug dus wat mij betreft is het prima zo.

De voorzitter: Ja, wat is dan precies prima?

De heer Burakçin: Ja, het kan dit als hamerstuk.

De voorzitter: Oké. Even wachten want ik geef even de heer Schalken het woord en dan kan u daarna nog voor de tweede periode.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, vanuit Beter Voor Dordt kan dit ook oordeelsvormend worden behandeld en sluiten we ons van harte aan bij wat er werd aangegeven om ook die Dordt West aanpak breder met elkaar een keer te agenderen.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang en dan gaan we daarna naar de heer Damen.

De heer Heijkoop: Ik zou het daarbij overigens ook niet gek vinden als we daarbij ook de insteek van hoe betrek je bewoners nadrukkelijk, daar ook goed op de agenda zetten. Want het is echt wel, ik zeg dat gewoon in alle kwetsbaarheid, het is een gelegenheidspunt. Ik vind het echt heel ingewikkeld hoe we die bewoners goed gaan betrekken. We hebben een enquête gehouden, ja, dat is gewoon niet de manier geweest. Dat zie je aan de respons. Maar het is ... We hebben niet, we hebben de silver bullet, we hebben nog niet de wijsheid, ik moet het gewoon Nederlands houden zeg ik richting mevrouw Koene. We hebben nog niet het panacee, nee, dat is niet veel beter. We hebben nog niet, nou ja, de oplossing hoe we dat op een goede manier kunnen doen. Dus wat mij betreft zouden we daar wel in de voorbereiding van zo'n sessie wat extra aandacht aan kunnen besteden. En wellicht kunt u daar ook, nou, uw wijze op onderdelen ook grijze haren over buigen.

De voorzitter: De heer Klerk heb ik nog niet gehoord en daarna gaan we naar de heer Groenewege.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Inmiddels al ruim een kwartier over een ordevoorstel. Maar ja, het slingert een beetje heen en weer van hamerstuk tot op terug naar beeldvorming. Ik denk dat het sowieso handig is dat nu we hier zitten, dat we dit bespreken. En ik sluit me in die zin ook aan bij de woorden van de heer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De voorzitter: Dank u wel. Laatste woord aan de heer Groenewege, een na laatste woord want ik zie dat de heer Damen ook nog wat wil zeggen. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ja, de Partij voor de Dieren steunt natuurlijk het idee om dat Dordt-West breder te bespreken. Maar ik vind ook dat Crabbehof een vergadering op zichzelf verdient want het is echt een onderbelichte wijk.

De voorzitter: Helder. De heer Damen.

De heer Damen: Ja, voorzitter, ik begrijp dat we deze discussie moeten voeren omdat de agendacommissie besloten heeft dat dit stuk een raadsbevoegdheid was. Ik heb zeg maar het stuk met heel veel interesse gelezen maar ik zie heel weinig voorstellen om nieuwe dingen vast te stellen. Er zit geen echte wijzigingen in van de wijkvisie. Dus ik kan mij ook heel goed voorstellen dat we dit verhaal voor kennisgeving aannemen op dit moment en uitgebreid en op Crabbehof en heel Dordt-West nog een keer laten terugkomen aan de hand van meerdere stukken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik even een conclusie trekken en als u dan nog iets nieuws toe te voegen heeft dan hoor ik dat graag, de heer De Vries. Want als ik dit zo zie zijn de meeste mensen er voorstander van om dit toch vanavond oordeelsvormend te bespreken dus dan gaan we dat gewoon doen. En dan beginnen we met een rondje eerste termijn, dan een korte reactie van de wethouder en dan misschien nog een tweede termijn als daar behoefte aan is. Om vervolgens een conclusie te trekken van, hoe willen we dit verder gaan bespreken? En ook richting Dordt-West en dan geven we dat mee aan de agendacommissie om daar iets moois voor in te plannen. Alstublieft, gaat uw gang.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op, voorzitter, ik wil nog even terugkomen op de opmerking van mijnheer Groenewege. Waarschijnlijk komt dat door mijn politieke onervarenheid dat ik dat niet op die manier heb gedaan die u heeft. En dan jammer. En ik bestrijd over het feit dat de stukken van 2012 bij de stukken zitten, die visie. Er zit ... Er zijn een paar plaatjes uit de visie zitten ertussen maar de visie die staat daar niet tussen. Nee. Echt niet.

De heer ...: U kunt hem hier lezen hoor.

De voorzitter: Maar dat gaan we dan na de vergadering kunnen jullie daar met zijn tweeën nog eventjes ...

De heer De Vries: Ja, kunnen wij even over praten. Ja?

De voorzitter: ... bij stadscafé over praten.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Gaan wij naar de eerste termijn en ik wil jullie vragen om een beetje discipline, houd het kort, krachtig. En daarna gaan we over naar de wethouder en die ga ik hetzelfde vragen want die heeft daar wat meer last van dan jullie. En dan gaan we daarna naar een tweede termijn. Wie mag ik, beginnen we aan de linkerkant achterin. DENK, gaat uw gang.

De heer Maroof: Dank u wel, voorzitter. Ik heb voor de eerste termijn nog geen inbreng.

De voorzitter: Helder. Kijk, dat is nog eens luisteren naar de voorzitter. De heer De Vries.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Crabbehof heeft alle alternatieve benamingen voor een wijk gehad Vogelaarwijk, probleemwijk, achterstandswijk, aandachtswijk, et cetera. Maar hopelijk gaan we weer terug naar prachtwijk maar de problematiek in de wijk is zeker niet minder geworden. Voorzitter, het is en was moeilijk om bewoners te activeren. Crabbehof is een gecompliceerde wijk en er zijn nu ongeveer 50 procent autochtone bewoners in deze wijk. Maar als de instroom zo blijft, bent u dan niet bang dat Crabbehof of de richting heengaat van een '...' door de meerderheid aan bewoners met een migratieachtergrond en arbeidsmigranten.

Voorzitter, de VSP heeft de indruk dat het zicht hierop ontbreekt. Heeft de wethouders cijfers beschikbaar hoeveel mensen er zijn ingeschreven voor een woning? In de praktijk wonen arbeidsmigranten regelmatig met grote aantallen in woningen. Wordt hierop gecontroleerd en gehandhaafd? Is de wijkvisie op deze manier haalbaar? Ambities zijn prima maar dan is wel daadkracht nodig. De vraag is, hoe gaan we dit doen? De VSP is overtuigd van de intenties, inzet en plannen van het college. Kan de wethouder ook aangeven hoe deze ambities ingevuld worden? Nederlanders zijn toch een apart volkje in het volgen van regeltjes en afspraken. In Denemarken word je bijvoorbeeld door bewoners aangesproken ...

De voorzitter: Mijnheer De Vries, kunt u tot een conclusie komen want ik ben heel erg benieuwd naar uw standpunt. Want ...

De heer De Vries: Kan de wethouder aangeven hoe de heropvoeding gerealiseerd en gecontroleerd gaat worden?

De voorzitter: En heeft u ook een standpunt over het raadsvoorstel dat voorligt of wilt u dat in uw tweede termijn delen?

De heer De Vries: Tweede termijn.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, Forum voor Democratie is positief over het collegevoorstel, raadsvoorstel. We erkennen dat er veel in deze wijk in Crabbefhof moet gebeuren en staan dan ook achter de opzet. Wel vragen we, ik gooi hem er toch nog maar even in, vragen we aandacht voor de extra bouw van zogenaamde middenhuurwoningen. De aandacht gaat vaak uit terecht ook naar sociale woningbouw en koopwoningen maar men realiseert zich onvoldoende dat niet iedereen met een middeninkomen een woning wil of kan kopen. En voor de politieman, de verpleegkundige en de docent zijn er gewoon te weinig middenhuurwoningen. Dat is ook goed voor de doorstroom als er meer zouden zijn. Maar we staan verder gewoon, ja, achter het collegevoorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Helder, dank u wel. De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik wacht even op de tweede termijn.

De voorzitter: Dat is helemaal prima. De heer Klerk.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook het CDA is positief over het ontwikkelkader wat voorligt. Wel hebben we een aantal accenten of aandachtspunten die we graag de wethouder zouden willen vragen of daarop willen reageren. Kijk, ik moet nu kort mijn standpunt toelichten dus ik beperk me even tot eentje die voor mij in ieder geval denk ik ook wel belangrijk is wat een nieuwe actualiteit, een actualiteit is altijd nieuw, maar wat actualiteit is. Nou ben ik mijn tekst kwijt. Ik presteer slecht onder druk.

O ja, het stuk wat geschreven werd over branchering, er werd gesproken over branchering door de komst van Amstelveen. En dat daar een nieuwbouwwijk zonder eigen voorzieningen waardoor meer kapitaalkrachtige doelgroep gebruik zou maken van het winkelcentrum in Crabbendijk en dat daardoor de vraag naar luxere winkels zou toenemen, et cetera. Ik vraag me even af in hoeverre dat beïnvloed wordt en überhaupt hoe het ontwikkelkader beïnvloed wordt als we het gaan kijken naar de komst van het azc wat bijvoorbeeld komt wat ook echt ook in die zin op Crabbendijk wel een invloed gaat hebben. Dus dat is voor mij even een punt, ja, is daar rekening mee gehouden? Hoe reflecteert de wethouder daarop? En verder, ja, bewaar ik het voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie/SGP onderschrijft ook alle doelstellingen uit het ontwikkelkader en heeft er vertrouwen in dat we op al deze punten vooruitgang kunnen boeken de komende jaren. We kijken wel heel erg uit naar de verdere uitwerking van het nationaal programma met betrekking tot de sociale veiligheid en alles wat daarmee samenhangt. De inrichting van een wijk die hangt natuurlijk nauw samen met de mogelijkheden voor het uitoefenen van een gezonde levensstijl en de onderlinge verbondenheid. En in een wijk waar je je veilig voelt, en dat betreft dan dus ook de verkeersveiligheid bijvoorbeeld, ben je meer geneigd te gaan bewegen en te sporten en elkaar te ontmoeten. En dat heeft ook weer van alles te maken met de sociale veiligheid. Nou, deze punten komen gelukkig onderaan in de tabel allemaal terug en we gaan ervan uit dat de plaats van de tabel niet van invloed is op de aandacht die het college hiervoor heeft.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koene, Op Ons Eiland wilde ik zeggen, Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Nou ja, er zijn ergere dingen die je kan zeggen. Voorzitter, dank. Ja, voor ons was het helemaal niet nodig geweest dat we dit überhaupt in een raadsvoorstel naar ons toe kregen. Ik bedoel, we hebben alle vertrouwen in de aanpak op dit dossier door het college en in die zin kunnen wij ook het raadsvoorstel dan ook steunen. Wat alleen wel een beetje, dat is een formeel dingetje, voorgesteld besluit bijgevoegde oplegnotitie ontwikkelkader bijbehorende tabellen goed te keuren, is natuurlijk een beetje flauw. Zet dan in je voorgesteld besluit gewoon wat je dan ook, waar we dan ook toe besluiten. Dus dat is even een detailopmerking. Het is dat er daarna nog wel een aantal punten staan maar anders dan zou je willekeurig iedere oplegnotitie '...'. .

De voorzitter: Het punt is duidelijk. Dank u wel. De heer Groeneweg, gaat uw gang.

De heer Groeneweg: Ja, dank u wel. Wij hebben als Partij voor de Dieren wel wat meer inbreng dus ik ga het proberen kort te houden maar ...

De voorzitter: Of mooi te verdelen, dat kan ook.

De heer Groenewege: Ja. Er zijn veel sociale uitdagingen in Crabbefhof en het is goed en terecht dat het college daar oog voor heeft in de ontwikkelvisie. En gelukkig liggen er ook kansen om de bestaande kwaliteiten van Crabbefhof te versterken. Zo liggen er behoorlijk wat grasvelden in de wijk die je prima in kan richten als bijvoorbeeld buurtmoestuin voor gezellige en productieve ontmoetingsplekken. Dat had het college ook al bedacht maar de Partij voor de Dieren mist wel smart geformuleerde doelstellingen hieromtrent en we overwegen hierover een motie of amendement in te dienen. Maar die smart geformuleerde doelstellingen missen we eigenlijk op zo'n beetje ieder onderwerp en we hopen eigenlijk dat meer partijen daarmee aan de slag gaan, want op dat punt is dit raadsvoorstel echt nog wel voor verbetering vatbaar. Een tweede kans is het aanleggen van omheinde ...

Mevrouw Koene: Voorzitter? Ja, dan ...

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: ... dan wil ik toch wel even concrete dingen horen. Want al dat gesmart formuleer, dat is allemaal hartstikke leuk. Maar wat wil je dan precies?

De voorzitter: Uw punt is helder, u wilt een concreet voorbeeld in, mijnheer Groenewege, wat u mist?

De heer Groenewege: Nou ja, als het bijvoorbeeld gaat om die buurtmoestuinen die ik net noemde, kan je bijvoorbeeld een aantal noemen of een oppervlakte plus een termijn waarbinnen je die wil realiseren.

De voorzitter: Dank u wel, helder voorbeeld.

De heer Groenewege: Een tweede kans is het aanleggen van omheinde hondenlooppveldjes, die hebben ook een belangrijke sociale functie maar die zijn er niet of nauwelijks in Crabbefhof. Eigenlijk alleen eromheen en ze staan ook niet in het ontwikkelkader. En ook op dat punt overwegen we een motie of amendement. En dan een laatste punt, gaat over bomen. Crabbefhof staat vol met grote volwassen bomen en dat is echt een kwaliteit van de wijk. De Partij voor de Dieren vindt het dan ook wat zorgwekkend dat het college stelt dat groen dat aan het eind van zijn levensduur is vervangen moet worden door jonge aanplant. We hopen dat de wethouder kan toezeggen dat deze onhandige zin in het ontwikkelkader niet het startschot is van de kap van grote volwassen bomen in Crabbefhof. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Groenewege. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Net, VVD.

De heer Van der Net: Dank u wel, voorzitter. Nou, goed, wij zijn in ieder geval wel positief over de samenwerking nu met Woonbron en Trivire want we denken dat dat inderdaad hard nodig is. We merken wel op dat er wel heel veel zorgpunten benoemd worden en weinig pluspunten voor Crabbefhof. En het mag u niet verbazen dat wij als VVD toch vinden dat de kerntaak van de overheid veiligheid en leefbaar is.

En dat wij toch, we willen eigenlijk dat Crabbefhof net zoals de rest van Dordrecht gewoon veilig en leefbaar is. En we zien gewoon in de stukken dat dat gewoon, ja, dat loopt gewoon nog niet. Mensen durven niet aan te geven dat er onrust is. En ja, we zien ook bijvoorbeeld, ik heb eventjes nog gekeken, daar mensen gesproken, de flats aan de Ruys de Beerenbrouckweg, die staan niet op de nominatie om te worden gesloopt. Maar eigenlijk als je daar ziet aan de rand van de Zuidendijk, dan is dat echt een verpaupering en dan gaat het inderdaad wel richting een getto. En daar is echt een hele grote taak, niet alleen voor de gemeente maar ook voor Woonbron en Trivire. Want wij vinden gewoon dat de asociale gewoon die daar ook gewoon zijn, dat die moeten worden aangepakt. En dat het vertrouwen van de goedwillende burger in Crabbefhof, dat die gewoon weet dat de overheid ook voor hun er is en dat dat op die manier ook wordt aangepakt. En dat kan in de combinatie heel goed tussen gemeente en de woningbouwverenigingen, want die moeten daar ook die rol hebben dat de mensen inderdaad zich veilig voelen en dat dan daarvanuit die sociale samenhang weer wordt verbeterd. Want daar is eigenlijk wel, en niet heel Crabbefhof maar er zijn plekken en die worden ook in de stukken gewoon duidelijk aangegeven roodgekleurd, waar gewoon ernstige problemen zitten. En dat willen we gewoon in Dordrecht niet als VVD.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. De heer Hartmeijer, gaat uw gang, SP.

De heer Hartmeijer: Ja, dank u wel. Er staan een hoop mooie zaken in het ontwikkelkader en zo'n plan op wijkniveau in samenspraak met de corporaties spreekt ons aan dus wij kunnen instemmen met dit stuk. Ik heb hem een beetje aangevlogen gecentreerd op woningbouw en vastgoed merk ik. Maar goed, niet dat andere dingen minder belangrijk zijn maar ik moest toch keuzes maken. Als het gaat om het duurzaam maken van corporatiewoningen, dat is voor onze partij zeer belangrijk onderwerp. Dat wordt nog eens extra benadrukt, ook de verdere aansluiting op het warmtenet en ook de uitgesproken afspraak dat de slechtste energielabels echt als eerste worden aangepakt. Dat was naar mij weten nog niet eerder zo expliciet benoemd dus dat is heel positief. Het woord slopen kwam wel heel veel voor in het stuk. Sloop- en nieuwbouw, dat is natuurlijk altijd een beetje een discussie van welke woningen zijn nou echt te ver heen om nog te redden? Zodat, zouden wij daar toch terughoudend in zijn. Omdat we ook verwachten dat met nieuwe sociale huur ook de maandelijkse kosten fors zullen stijgen voor mensen. En uit een woning vertrekken van bijvoorbeeld 600 naar een van 800, dat is voor veel mensen echt wel serieus geld wat ze misschien niet kunnen missen. Dan heb ik voor straks nog een aantal specifieke onderwerpen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Necdet, Burakçin, gaat uw gang.

De heer Burakçin: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, in grote lijnen kunnen we zeker eens zijn met de visie zoals die voorligt. Ja, er is in ieder geval nog een hoop werk te verzetten om de wijk fysiek en sociaal vooruit te helpen. Maar daar komen we zeker ook nog terug tijdens de bespreking van het nationaal programma. Voor nu hebben we wel een aantal opmerkingen over deze visie. Ja, de participatie hebben we net gehad. Dat is in ieder geval iets wat wij in ieder geval heel erg belangrijk vinden en met name ook tijdens de bespreking van het Nationaal Programma moet daar toch wel echt de zwaarte op zitten wat ons betreft.

Daar zullen we ook zeker op monitoren dat dat ook echt goed gebeurt. Ja, als het gaat over een diversiteit van woningaanbod zoals die ook in die stukken staat, er wordt geschetst dat er eigenlijk te eenzijdig woningaanbod is, te kleine woningen, daar wordt op gefocust en dat er eigenlijk grote woningen gerealiseerd moeten worden. Maar als we bijvoorbeeld nu kijken naar de behoefte met heel veel of de steeds stijgende eenpersoonshuishoudens, moeten we dan niet kijken naar de huidige behoefte en bijvoorbeeld onze visie daarop bijstellen? Dus bouwen naar of tenminste bouwen naar behoefte. Ja, voorzitter, en dan nog een opmerking over een punt over die demografische gegevens, punten wat sociale problematiek in die wijk versterkt. Dat is toch echt een doorn in het oog bij ons want er staat in de stukken ook dat een grote diversiteit aan culturele achtergronden kennelijk als een probleem wordt ervaren. Dus ik wil echt van de wethouder weten, welke rol speelt diversiteit van culturele achtergronden bij het versterken van sociale problematiek? Graag daar een antwoord op.

De heer Van der Net: Voorzitter, een interruptie mag neem ik aan.

De voorzitter: Ja, dat mag wel. Dat is goed op tijd. Gaat uw gang.

De heer Van der Net: Dat mag wel hè? De vraag wordt aan de wethouder gesteld maar ik bedoel van, het is volgens mij een feit dat in Dordt-West door de vele culturen die daar leven bij elkaar, dat dat gewoon problemen oplevert, mijnheer Burakçin. Ik bedoel van, ik ga niet dan zeggen van, nou, die zijn fout of die zijn fout maar het is een probleem als te veel culturen bij elkaar zitten met andere denkwijzen over hoe je je moet gedragen en dergelijke, dat dat spanning geeft. En dat zien we in heel Nederland in die wijken, toch?

De voorzitter: Uw punt is gemaakt. U kunt daar kort op reageren en misschien kunnen we deze nog bewaren voor de tweede termijn. Maar gaat u ...

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, wat ons betreft is bijvoorbeeld de problemen niet te schetsen en niet te stigmatiseren tot één groep. Er zijn problemen met bepaalde groepen, er zijn bepaalde groepen die problemen hebben met gezondheidsproblemen, er zijn bepaalde groepen die bijvoorbeeld hun kansen worden ontnomen vanwege discriminatie bijvoorbeeld hè, die dus niet vooruit te branden zijn daardoor. Maar we gaan niet groepen aanwijzen die we moeten zien als een problematiek want volgens mij leidt het alleen maar tot meer problemen. Duwen we bepaalde groepen in een bepaald hoekje, wat alleen maar leidt tot problemen. Dat moeten we volgens mij gewoon niet willen. Dus ik wil graag van de wethouder ook weten in welke context dit ook zeg maar in die stukken beschreven is?

De voorzitter: Ik wil ... Weet dat u graag iets wil zeggen. Misschien is het handig om deze mee te nemen naar de tweede termijn. Kunt ...

De heer Van der Net: Dit is gewoon heel kort. Ik wijs geen groepen aan, voorzitter, ik geef aan dat een wijk met heel veel culturen, en dat zien we in heel Nederland, en ik wijs niet naar groepen maar inderdaad dat het multiculturele inderdaad tot spanningen kan leiden en tot problemen. Meer niet.

De voorzitter: Oké, dan kunnen we deze misschien bewaren voor de tweede termijn want ik hoor niets nieuws eigenlijk. Gaat u verder en rond u even af zodat andere twee heren naast u ook nog ...

De heer Burakçin: Nou ja, voorzitter, goed, wij zien multiculturaliteit niet als een probleem maar het kan, maar meer als een kracht. En ja, daar, wij willen echt af van bepaalde groepen criminaliseren, problematiseren waardoor we zeg maar die groepen nog meer achterstellen. Dus we moeten ze gewoon zien als de Dordtenaar die problemen ervaren en we moeten ervoor zorgen dat die problemen gewoon opgelost worden en niet groepen als een probleem zien. Dat is eigenlijk hoe wij hiernaar kijken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Damen van de PvdA.

De heer Damen: Voorzitter, ik ben nogal geschrokken van het verhaal. De ontwikkeling in Crabbefhof wordt door de bewoners zelf niet heel positief ervaren. Je ziet weliswaar dat de sociaaleconomische weerbaarheid groeit, voor een belangrijk gedeelte waarschijnlijk veroorzaakt door de economische voorspoed die we meemaken op dit moment. Maar op een heleboel andere punten is er maar een hele beperkte of eigenlijk op een ander punt weer helemaal geen vooruitgang. Voor een gedeelte wordt dat in het stuk zelf geweten aan de uitstroom van kansrijken uit de wijk. Ik vind daarom terecht dat mensen, dat mijn collega's commissieleden pleiten voor ook een woning differentiëring in deze wijk. Aan de andere kant wordt er ook geconstateerd dat er nog steeds een voortdurende instroom is van multiprobleemgezinnen. En dat wordt veroorzaakt, zo zegt het stuk, doordat er in andere wijken of veel andere wijken geen mogelijkheid is om die mensen te plaatsen. Ik kom daar verder geen enkele reactie in het stuk op tegen. Dat is een probleem dat blijft bestaan. Dan denk ik een groter probleem als die multiculturaliteit waar net over gesproken is. Je krijgt in Crabbefhof een voortdurende instroom van multiprobleemgezinnen, ook van kwetsbare huishoudens, en een uitstroom van weerbare huishoudens en dat leidt tot een wijk waar de samenleving onder druk staat. En ik denk dat dat probleem wel geconstateerd wordt maar dat er hier geen oplossing voor wordt aangereikt. En de oplossing ligt voor een groot gedeelte dan niet in Crabbefhof maar in het woningbouwprogramma in andere wijken.

De voorzitter: Dank u wel, PvdA, de heer Damen.

De heer Tutupoly: Nou ja, het is misschien niet zozeer een vraag maar wij onderkennen dat eigenlijk ook wel. Dat je ook zou moeten zeggen natuurlijk van dat er meer spreiding is want je ziet eigenlijk dat de probleemgezinnen zal ik maar zeggen die daar terechtkomen in die wijk. Ja, je zou verwachten dat er meer spreiding zou zijn over Dordrecht want hetzelfde hebben wij natuurlijk in het verleden bij andere wijken gezien of bij andere straten.

Ik noem maar wat, de Blauwweg, Krispijn en vervolgens wordt eigenlijk binnen zo'n wijk iets opgelost. Maar het verplaatst zich uiteindelijk naar een andere wijk omdat het probleem eigenlijk niet opgepakt gaat worden.

De voorzitter: Dus u sluit zich aan bij de opmerking van de heer Damen en bent benieuwd wat de wethouder daar te zeggen heeft?

De heer Tutupoly: Ja.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schalken, Beter Voor Dordt, gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, kort vanuit Beter Voor Dordt kunnen we ons vinden in dit globale ontwikkelkader. En natuurlijk gaan we ervan uit dat de uitwerking verder met ook alle programma's die nog worden uitgewerkt, we dat zoveel mogelijk samen met alle betrokken partijen gaan doen. Waarbij ik ook kan begrijpen dat de wethouder inderdaad aangeeft dat het heel lastig is om al die groepen te bereiken en te betrekken. En wellicht de wethouder deed een oproep aan ons van, nou ja, als jullie goede ideeën hebben hoe we het voor elkaar krijgen om die betrokken, om die mensen echt te betrekken bij de uitwerking, dan moeten we dat hier noemen. Maar het is weerbarstig en dat zie je, datzelfde dat zie je ook in vergelijkbare wijken in andere steden. Nou ja, het punt hè, het zoveel mogelijk verder uitwerken met de betrokken partijen en hoe we dat gaan doen, dat is echt nog een zoektocht. Waarbij natuurlijk in die uitwerking de punten nadrukkelijk meegenomen worden die in 2012 wat minder prominent aanwezig waren met betrekking tot de duurzaamheid, de vergroening, het feit dat we een meer diversere wijk willen. En een korte opmerking nog die net werd gemaakt over de vele culturele groepen die aan de ene kant worden bestempeld als een probleem en door een andere collega wordt aangegeven als een kracht van de wijk. Ik denk dat we het vooral moeten zien als een uitdaging om in die diverse wijken zoals de diversiteit van de wijk zoals die er is, om met elkaar ervoor te zorgen dat we die wijken verder positief kunnen ontwikkelen. Daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik van verschillende partijen een positief geluid gehoord wat betreft hun steun voor dit stuk. Dat is Forum, CDA, ChristenUnie/SGP, Gewoon Dordt, VVD, SP, GroenLinks en Beter Voor Dordt. En er waren wat mensen die zich nog niet hebben uitgesproken, of partijen moet ik zeggen, en dat is VSP, Op Ons Eiland, DENK, Partij voor de Dieren en PvdA als ik het zo goed samenvat. Nu is er geen ambtelijke ondersteuning dus kan het zijn dat er een vraag van u niet wordt meegenomen. Dus ik wil jullie vragen om even kritisch mee te luisteren dat mocht er nog een vraag zijn die absoluut van belang is om je mening over te kunnen vormen over het stuk, laat dat dan even weten via mij, dan stellen we die alsnog aan de wethouder. Maar nogmaals, het is echt een oordeelsvormende sessie en geen beeldvormende sessie dus alleen als het echt van belang is om je mening te kunnen vormen. Dan nu het woord aan de wethouder. En als u het net zo kort en krachtig kunt doen als deze commissieleden, dan zijn wij allemaal heel erg blij.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dat ga ik proberen. Dank u voor uw bijdrage in eerste termijn. Daaruit blijkt in ieder geval een enorme betrokkenheid bij deze wijk waarvan ook terecht gezegd werd zojuist van dat deze wijk dat ook absoluut verdient. Een enorme betrokkenheid die in de wijk zelf op onderdelen onvoldoende is. Dat is ook een deel van het probleem en dat heeft ook weer een relatie met de woningvoorraad in deze wijk en eigenlijk een beetje met hoe deze wijk is samengesteld. Een aantal van u heeft daar ook al opmerkingen over gemaakt. Deze wijk verdient ook bewoners die zich willen inzetten voor deze wijk en die zijn er gelukkig ook volop in deze wijk, het ontwikkelt zich op een aantal onderdelen ook echt wel positie. Maar ook nog op heel veel onderdelen niet en daar blijven gewoon onverminderd grote zorgen over. Een aantal van u heeft daar ook, is daar ook wel even bij, heeft daar even bij stilgestaan. Kijk, en waarom ik dit ontwikkelkader belangrijk vind is omdat ik heel graag wilde dat Woonbron volledig aan boord kwam. Die twee corporaties zijn, die spelen echt een sleutelrol enkel met hoofdletter. Dat is echt zo ontzettend belangrijk. Want meer dan de helft van de woningen in deze wijk, dat zijn huurwoningen. Het overgrote deel zijn corporatiewoningen, er zit ook een klein deel particuliere huur bij. Waar je ook trouwens niet altijd onverminderd blij van wordt want daar zie je een enorme doorstroming. Maar die corporaties die moesten allebei volledig aan boord komen omdat zij enorme inspanningen moeten gaan verrichten om deze wijk vooruit te helpen. Want heel veel van de vooruitgang van deze wijk zal gaan over de as van het wonen. En eigenlijk heeft u dat allemaal ook wel genoemd. Laat onverlet dat dit ontwikkelkader wel een bepaald abstractieniveau heeft. Dat geef ik de heer Groenewege gelijk mee, dat ben ik eigenlijk gewoon met de heer Groenewege eens. Maar u mag er echt op vertrouwen dat voorstellen vanuit dit ontwikkelkader, dat die gewoon uw kant opkomen en dat u dan met ons kunt spreken over van, hé, voldoet dat aan wat wij belangrijk vinden? Bijvoorbeeld waar het gaat over een hondenuitlaatveld of over de bomen en dergelijke. Dit ontwikkelkader is echt bedoeld om de gemeente en de corporaties zich aan elkaar te laten committeren om met vereende krachten de lead te nemen om die wijk vooruit te helpen. Waarbij ook andere partijen nadrukkelijk onderdeel zullen zijn en dat ook weer in de bredere kader van die Dordt-West benadering. Dus dat is even een kleine duiding. Dus op het moment, ik hoop ook eigenlijk niet dat u op onderdelen dit kader gaat amenderen want hier heb ik die beide partijen op gecommiteerd. Wel kan ik me goed voorstellen dat als we dit echt gaan uitvoeren, dat u dan zegt van, hé, wacht eens even, hoe zit het met die bomen en hoe zit het met de hondenuitlaatplaatsen bijvoorbeeld? Het is trouwens ook nu al zo, recent heb ik met de corporaties gesproken over een grote ontwikkeling rondom de Colijnstraat, u wel bekend. En dan zijn we er heel scherp op hoe de bomen zijn ingetekend en hoe die recht worden gedaan. En dat daar niet zomaar te makkelijk van uit wordt gegaan dat die bomen wel kunnen verdwijnen en dat weten de corporaties ook. Uw raad heeft echt aan dit college heel nadrukkelijk meegegeven dat die bomen een groot goed zijn dus die willen we heel graag behouden. Deze wijk heeft dat ook als belangrijke kwaliteit, dat heeft u ook genoemd, en dat willen we natuurlijk niet teloor laten gaan. Laat onverlet dat er redenen kunnen zijn om bomen weg te halen maar dan gaat het meer om veiligheidsissues. Maar ik snap heel goed uw punt, zeker ook gezien de eerdere debatten die u ook met collega's van mij gevoerd heeft. Als het gaat over die woningen en ook gaat over die sociale huurwoningen dan zijn daar, dan hebben die woningen op zichzelf ook al een enorme ... Nou, daar speelt heel veel.

Wij zijn vanuit het college, dat staat ook in het coalitieakkoord, zeer terughoudend om sloopvergunningen te verlenen. En wij willen eigenlijk ook niet dat er zomaar weer sociale huurwoningen worden weggehaald. Tegelijkertijd heb ik hier recent met een corporatiebestuurder wel een heel stevig gesprek gehad over een plotje waarvan ik echt van mening was dat dat gesloopt moest worden en dat er nieuwe sociale huurwoningen terug moesten komen. Omdat dat dermate slechte kwaliteit was dat je al weet eigenlijk dat daar ongelooflijk veel tegenaan moet worden gezet om die energielabels richting C te krijgen. En dan nog steeds heb je echt een suboptimaal woonproduct zoals ze dat dan noemen. Maar ja, het was dan misschien voor de cashflow van de corporatie wel weer net wat beter. Nou goed, ze wilden er allemaal onderzoek naar doen, renovatie, nieuwbouw. Nou, ik heb ieder geval vanuit het college ook al aangegeven van, joh, het is prima dat u onderzoekt, als de uitkomst maar wel is dat deze prulwoningen weggaan en dat er nieuwbouw komt. Want we moeten ook zeker in deze wijk durven te kiezen om woningen weg te halen. En waarbij ik daar in andere wijken echt veel terughoudender in ben. En ook om het aandeel sociale huur toch nog wat terug te brengen zonder het aandeel sociale huur in de totale Dordtse woningvoorraad terug te brengen. Want ik zou heel graag, en daar zijn ook plannen al voor, in Dubbeldam gaan we het percentage sociale huur flink verhogen de komende jaren. En wat mij betreft zou dat hand in hand kunnen gaan met nog wat verdere terugloop in Crabbehof. Omdat de sociale cohesie, de kracht van die wijk daardoor echt verbetert. Wij geloven heel erg in een goede mix, en uw raad heeft dat ook altijd aangegeven, van koopwoningen, middendure huurwoningen en de sociale voorraad. En de sociale voorraad kan je ook niet zomaar als een containerbegrip benoemen want wat hier een beetje het probleem is, is dat het heel veel goedkope sociale voorraad is. En dan krijg je ook het fenomeen wat de heer Damen ook aangaf, dat er relatief veel mensen met een kwetsbare sociaaleconomische positie, ik zeg het maar even voorzichtig, daar terechtkomen omdat die ook gewoon volgens de huurtoewijzing daar terechtkomen. Waar het gaat over voorzieningen, beschermd wonen voorzieningen maar ook voorzieningen bijvoorbeeld in het licht van het Leger des Heils en dergelijke, ben ik er wel heel alert op dat wij niet te veel naar Crabbehof kijken. De afgelopen jaren hebben we de nodige voorzieningen tot stand laten komen maar dan kijken we toch eerder naar wijken als Sterrenburg, Stadspolders en bij voorkeur ook bijvoorbeeld Dubbeldam. Eigenlijk kijk je naar heel de stad omdat je mix goed wil zijn. Crabbehof heeft relatief weinig voorzieningen alleen die die wijk is op zichzelf al wat kwetsbaar. En die kwetsbaarheid heeft niet één op één te maken met de diversiteit in cultuur, zou ik tegen de heer Burakçin willen zeggen. Als je kijkt naar het stuk waar het gaat over de kwetsbaarheid van die wijk, dan gaat het ook over demografische kenmerken. En daar staat dit punt inderdaad ook in maar het gaat daar ook over eenpersoonshuishoudens, het gaat daar ook over ouderen, de vergrijzing, over mindervaliden. Dus je ziet dat die hele totale context maakt dat die wijk kwetsbaar kan zijn. En ook daarvoor geldt, ook voor culturele diversiteit geldt wel dat ook als je dat op een goede manier over je stad, nou ja, recht doet, dat dat ook eerder versterkt dan als je het allemaal cumuleert. Maar dat geldt eigenlijk voor alle groepen. En ik ben het van harte met u eens dat je vooral niet deze groep zou moeten wegzetten als zijnde synoniem voor problematiek want dat is zeker niet zo. Dat ben ik direct met u eens. Maar de heer Van der Net maakte daar één genuanceerde opmerking bij en dat herkennen we natuurlijk wel. Maar in deze wijk is dit niet het grootste probleem.

Ik zou hier meer het probleem zien in als het gaat over die demografische kenmerken, over de vergrijzing, daarmee toch de vitaliteit van de wijk die wat onder druk komt te staan, het aantal arbeidsmigranten dat wordt gehuisvest, het aandeel particuliere verhuur. Het is echt een totale combinatie van factoren waarom je daar het een en ander wilt veranderen. En dat gaat toch echt vooral over nogmaals de as van die woningbouw en daarom zijn die corporaties daar zo ontzettend belangrijk bij, bij het halen van die doelstellingen. En dat gaat ook over de veiligheid en de leefbaarheid zeg ik richting de heer Van der Net. Het is herkenbaar ook dat waar een enorme hoge dichtheid is, voorzitter, ik ga richting een afronding.

De voorzitter: Oké. Maar ik zie een interruptie van GroenLinks, gaat uw gang.

De heer Burakçin: Ja, dat klopt. Ja, voorzitter, toch nog eventjes terug. Op zich kan ik ermee leven met het antwoord wat de wethouder aangeeft, dat er inderdaad de wijken misschien in balans moeten zijn. En dat het misschien goed is dat we meer met elkaar mengen en al de wijken zeg maar een beetje meer gemengd worden. Maar dan ben ik toch wel heel erg benieuwd naar de uitvoering hiervan? Ik kan me voorstellen, we hebben ... We kennen natuurlijk de Rotterdamwet, we kennen, volgens mij hebben we zelfs bepaalde straten die hier in Dordrecht ook dat hanteren. Maar daar wordt heel erg gekeken naar inkomen, naar de sociale problematiek of wat dan ook hè? Dat je bijvoorbeeld huurschulden hebt gehad of ik weet niet meer van al dat soort dingen. Maar als je bijvoorbeeld meer wil gaan verspreiden en je wil bijvoorbeeld minder multiculturaliteit, ga je dan bijvoorbeeld kijken naar wijken en dan ga je bijvoorbeeld zeggen van, nou, jongens, hier hebben we te veel Turken, hier hebben we te veel Marokkanen, hier hebben we te veel Antillianen, we gaan ... Dit wordt te veel dus jij mag daar niet komen of jij moet daar weg. Hoe gaat dat in de uitwerking eruitzien?

De voorzitter: Uw vraag is helder. Aan u het woord.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, op zeer korte termijn hopen we ook de Huisvestingsverordening richting uw raad te sturen en daar wijzen we ook weer een paar gebieden aan inderdaad langs die Wet grootstedelijke problematiek. Waarbij je toch zegt van, ja, bepaalde groepen mensen wil je niet in een al kwetsbare wijk. En dat gaat inderdaad, het gaat niet over etniciteit maar wel over schuldproblemen, overlastverleden en dergelijke. Dat is stevig maar dat doen we wel met overtuiging omdat je eigenlijk het een wijk, je wil alle wijken een gelijke kans geven en op het moment dat je elke keer een bepaalde overlast cumuleert gaat dat niet goed. Het is wel een heel voorzichtig, het is wel een delicaat instrument. Ik heb pas ook een brief op poten gekregen van de provincie waar we nog een stevigere brief op teruggestuurd hebben waarbij er soms ook een bepaald wensdenken is van, ja, iedereen moet gewoon een gelijke kans op een woning krijgen. Nee, daar zitten wij echt, wij willen alle Dordtenaren op een prettige manier laten wonen en dat betekent soms ook dat je bepaalde Dordtenaren of bepaalde mensen, nou ja, dat je daar in de toewijzing net wat anders mee omgaat. We hebben in het verleden ook al de ervaring gehad dat bepaalde gebieden, dat daar relatief meer problematiek was. En nogmaals, dat gaat niet over culturele achtergrond maar bepaalde gebieden waar relatief meer problematiek was rondom ondermijning, rondom bijstandsfraude en dergelijke en daar probeer je wel op te sturen.

Alleen u mag ons er altijd scherp op houden dat wij dat echt doen met oog op de bal en dat er nooit sprake kan zijn van multiculturele achtige toestanden. Want dat, daar staan wij ook absoluut als college niet voor en zo kent u mij als persoon denk ik ook hopelijk ook. Tot zover, voorzitter. Ik had nog een paar vragen openstaan. De heer Klerk had vast nog zijn vraag over het azc genoteerd. We hebben rondom, waar het gaat over het azc hebben we wel in kaart gebracht, waar gaan de mensen, van welke voorzieningen gaan ze gebruik maken? Er zijn inderdaad enkele supermarkten die daar in het oog springen, die zitten in Sterrenburg met name, ook enkele in Crabbehof. Ja, we hebben daar niet een impactanalyse op losgelaten want het is ook niet van dermate grote hoeveelheden dat dat enorm veel impact zal hebben. We hebben wel op andere plekken gezien dat supermarkten er soms wel bij varen maar het ging dan soms om nog grotere getallen. Bijvoorbeeld in Velsen heeft de middenstand er wel baat bij gehad van het grote asielschip maar hier verwachten we dat het zich een beetje zal verspreiden. Onze eerste zorg rondom de azc, en dan houd ik ook mijn mond erover omdat collega Van Benschop is daarmee bezig, maar zit hem meer in de veiligheid, de ontsluiting en dergelijke, dat mensen zich goed van A naar B kunnen verplaatsen. En dan is het wel relevant welke voorzieningen je dan ook op loopafstand hebt of nou ja, een flinke loopafstand. Je moet wel van wandelen houden om naar de Jumbo te gaan want het is wel een kilometer of 4 geloof ik. Voorzitter, ik heb volgens mij bijna alle punten gehad. Ja, nog even over die middenhuur. De heer Van Leeuwen maakte dat punt. Het punt herken ik ook van een eerder debat in de gemeenteraad. Uit onze analyses, heb ik toen ook destijds aangegeven, hebben we gezien dat middenhuur niet per se het meest, nou ja, dat daar de meeste behoefte aan is. Met name betaalbare koop en ook sociale huur, daar moeten we naar kijken. En collega Burggraaf is ook hard aan het werk om ook die sociale koop op een goede manier betaalbare koop te programmeren. En dat hebben we ook in Crabbehof nadrukkelijk voor ogen. Tegelijkertijd zeg ik u wel, ik gaf net al aan dat ik met de corporatie in gesprek ben over een aantal forse ontwikkelingen. Ik sluit niet uit dat we daar een aantal plannen moeten, voor een deel van kleur moeten laten verschieten. Wij vinden het heel belangrijk dat er doorgebouwd wordt. En ik sprak daar ook een paar weken terug met iemand van Heijmans over, de directeur wonen. En die gaf ook al aan van, ja, laat het denken vooral niet stoppen. Op het moment dat een bouw, een koopprogramma niet helemaal haalbaar is dan zou het zomaar kunnen dat middeldure huur een alternatief is. Dus daar zullen we in het college ook zeker naar kijken. En collega Burggraaf is heel alert op die ontwikkelingen, die voelt goed aan wat er nodig is. We hebben natuurlijk onze ambities, die houden we vierkant overeind maar het zou wel kunnen dat we op bepaalde projecten op onderdelen misschien een net iets ander programma gaan realiseren en dan zou middenhuur ook een deel van de oplossing kunnen zijn. Hoewel we ook wel zien dat in de volle breedte van de markt dat met de maatregelen vanuit het kabinet zowel fiscaal als ook vanuit het ministerie van VRO, dat ook middenhuur wel minder aantrekkelijk is geworden voor ontwikkelaars. Dus dat je daar ook al een bepaalde spanning ziet ontstaan, ook in combinatie met de hogere rente. Maar laten we hier geen woon- of bouwdebat van maken. Dit waren de punten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Heijkoop: Ja, de energielabels, de energielabels zijn nog even langsgekomen. Nou, collega De Jonge heeft daar al het nodige over gezegd en die energielabels dat speelt heel erg in Crabbefhof. Dat is een van de meest energie onzuinige buurten, wijken in Nederland en daar hebben we ook de grootste ambities op dit vlak. En collega De Jonge heeft daar ook al het nodige over naar uw raad gestuurd en er komt nog het nodige aan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we nu toegekomen tot de tweede ronde. En dan wil ik eigenlijk de partijen die zich nog niet hebben uitgesproken als eerste het woord geven. Ik zag al een hand van de VSP. Nee. U wacht nog eventjes. Dan hebben we nog Op Ons Eiland, DENK, PvdA en Partij voor de Dieren. Of ik zie de heer Damen en daarna de heer Groenewege.

De heer Damen: Voorzitter, ik heb in eerste instantie gehad over de aanwezigheid van voldoende sociale huurwoningen in de andere wijken zodat niet alle multi probleemgezinnen of andere kwetsbare huishoudens automatisch in Dordrecht West terecht zouden komen. Ik heb daar een goed bericht net van de wethouder over gehoord. Wat dat betreft is die zorg voor een gedeelte, maar ja, boter moet wel bij de vis komen. En ik heb in ieder geval een positief signaal gekregen van de wethouder, ben ik erg blij om.

De voorzitter: Helder. Dus ik kan u opschuiven naar het linker rijtje? Gaat uw ...

De heer Groenewege: Ja, dank u, voorzitter. De wethouder is ingegaan op mijn vraag over de specificiteit van de doelstelling in het ontwikkelkader, dat die er niet echt is en de reden waarom die er niet echt is. En dat er nog allerlei documenten aankomen met verdere uitwerking. Nou heb ik een beetje zitten kijken op de laatste pagina van het ontwikkelkader want daar wordt zeg maar aangekondigd wat er nog aankomt. Ik kan er geen chocola van maken. Dus misschien als het lukt, kan de wethouder nog deze week een soort overzichtje sturen van wat er komt, wanneer het komt, gaat de raad er nog over? Weet je wel. Doen we nog mee in de besluitvorming? Welke inbreng hebben we nog? En dan kunnen we ook kijken van wat we doen met die hondenlosloopvelden en nou ja, die ideeën die ik noemde.

De voorzitter: U kunt daar gelijk heel duidelijk en kort antwoord op geven.

De heer Heijkoop: Ja, ik zal even kijken of ik iets van op papier voor u kan zetten. Ik moest zelf bijvoorbeeld denken aan de ontwikkeling rondom PZC. Ik heb recent met de besturen van PZC gesproken, we willen ... Die hebben daar een hele grote grondpositie. Ik heb ze ook gevraagd om zich in verbinding te stellen met Crabbefhoeve, Stichting Crabbefhoeve met de Stoof om daar ook een bredere gebiedsontwikkeling van te maken met heel veel meer groen. En ook nou ja, het winkelcentrum dat daar is, om dat veel meer te verbinden ook met de rest van de wijk en dergelijke. Nou, dat soort ontwikkelingen die zijn best wel fors. Ja, en die gaan we de komende tijd gewoon uitwerken en dat komt gewoon naar uw raad toe. Dus dat is dan zo'n hele concrete ontwikkeling van, oké, wat gebeurt hier?

En dan kan je met elkaar spreken van, hé, zit er voldoende groen in, zou je daar nog wat meer ruimte willen hebben om ook, nou ja, bijvoorbeeld honden uit te laten. Dat is zo'n voorbeeld van een ontwikkeling. Hier staat daar in wat meer abstracte termen, nou ja, dat er wat potentie is hier en daar en dat je daar wat meer, nou ja, de wijk wat meer open zou kunnen maken. Nou, dat is redelijk abstract maar dat gaan we natuurlijk ook vertalen in een concreet voorstel. Maar dat is nu nog allemaal in de wat meer, nou ja, in de voorbereidende fase.

De voorzitter: Dus het antwoord op de vraag van de heer Groenewege of dat deze komende week nog naar de raad toe kan komen is een nee maar er komt in de toekomst wel wat aan.

De heer Heijkoop: Ja, dit is een voorbeeld. Als u het hiervoor doet dan zou ik daarmee natuurlijk graag weg willen komen. Als u zegt van, ja, ik wil even wat dingen op papier hebben, dan ga ik mijn ambtenaar vragen of ze wat op papier kan zetten. Ik heb er zelf nog niet direct een beeld bij van welke concretiseringslag dat zou kunnen zijn maar ...

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, ik zou dat wel prettig vinden welke voorstellen daaromtrent nog naar de raad komen. Maar begrijp ik het nou ook goed dat die doelstellingen die hierin staan eigenlijk pas uitvoering vinden als er al een herontwikkeling ligt? Dus het college gaat niet uit zichzelf bedenken, hé, hier is plek voor een buurtmoestuin, die gaan we aanleggen. Nee, dat gebeurt pas als er een grotere herontwikkeling ligt waarin die buurtmoestuin ingepast kan worden, begrijp ik het dan goed?

De voorzitter: Als laatste reactie want ik vind het vooral een debatje tussen wethouder en commissielid terwijl het eigenlijk een debat zou moeten zijn tussen de commissieleden zelf. Maar gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Nee, ja, voorzitter, ja, heel kort. Op heel veel plekken in de wijk Crabbefhof wordt er nu gewerkt en er zijn heel veel ontwikkelingen gaande. En het is wel zo dat je bepaalde beleidsdoelstellingen probeer je wel rondom zo'n project aan elkaar te verbinden. Je gaat niet ad hoc een buurtmoestuin opzetten. Het is dan wel zo dat, we zijn nu ook in gesprek rondom Crabbefhoeve bijvoorbeeld van, oké, hoe willen we dat naar de toekomst toe brengen? Een buurtmoestuin zou er wellicht een mooie rol in kunnen vervullen. En zo zijn gesprekken dan. Wij gaan niet als het ware hier vanuit het stadskantoor vanaf de zevende verdieping bepalen van, nou, daar moet dat gebeuren, daar moet dat gebeuren. We hebben een aantal, nou ja, een soort van spelregels, een ontwikkelkader waarlangs we die wijk willen ontwikkelen met partners en dat moet zich gaan vertalen in concrete projecten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer De Vries van de VSP, gaat uw gang. Daarna kan de heer Tutupoly.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik wou toch nog even terugkomen op de Crabbehoef. In de visie staat gewoon dat het een pluspunt is. Maar wat gaat er nu eigenlijk gebeuren met de Crabbehoef? Want het staat nog steeds op de sloop.

De voorzitter: Ja, het debat krijgt even een andere wending. Dus maar gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dit heb ik echt mijzelf op de hals gehaald, dat ... Nee, wij hebben op vragen van uw raad relatief recent antwoord gegeven dat er een aantal scenario's voorliggen. Voor ons staat eigenlijk buiten kijf, en volgens mij ook voor u als raad, dat we de functie van Crabbehoef willen behouden. En daar zijn we nu naar aan het kijken of dat op de huidige plek kan, dat is een optie. Of daar een andere ontwikkeling plaatsvindt, dat kan ook. We moeten daar nog even goed naar kijken. En daarom heb ik ook gevraagd aan PZC om ook met hen in gesprek te gaan omdat dat, nou ja, je kan op die manier ook de waarde van bepaalde voorzieningen aan elkaar koppelen en ze daarmee ook veel sterker maken. Want Crabbehoef is op onderdelen ook wat kwetsbaar met de betrokken vrijwilligers. Dus, nou ja, op die manier zijn we ermee bezig. Maar het is nog in de fase van de broedende kip maar we hebben het appel vanuit uw raad nadrukkelijk gehoord dat de Crabbehoef behouden moet blijven.

De voorzitter: Dank u wel voor dit antwoord. De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ja, we zijn in ieder geval blij met het antwoord, ja, wat de wethouder gaf over de spreiding in de wijken. Tegelijkertijd gaf de wethouder aan dat migratieachtergrond geen probleem vormt maar hij kon zich voorstellen dat er wel een probleem kan zijn binnen een groep. En dan bedoel ik eigenlijk mee te zeggen, zijn daar ook programma's bijvoorbeeld om taalachterstanden daar weg te werken? Ja, om zelf zal ik maar zeggen ook een deel te nemen. Want het is vaak ook een probleem voor de mensen zelf en dan vorm je toch eigenlijk een onderdeel natuurlijk van de wijk daarbij.

De voorzitter: Ik zie dat deze vraag ook beantwoord kan worden door iemand van de overkant, dat is misschien wel leuk voor ... Nee? Oké, dan gaan we naar de wethouder, u kunt daar heel kort ja of nee op zeggen.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik ben geen portefeuillehouder taalonderwijs meer, dat is mevrouw Koene wel. Dus die kan daar zeker antwoord op geven. Nee, binnen Dordt-West en ook binnen Crabbehoef is er veel aandacht voor de aanpak van laaggeletterdheid. Rondom de buurtcentra in Krispijn, de Koloriet, maar ook de Stoof zijn we wel aan het kijken naar op welke manier je daar goed handen en voeten aan kan geven. Er zijn ook bepaalde groepen die actief zijn dus op die manier is het zeker onderdeel van de aanpak. Je ziet dat laaggeletterdheid, schuldproblematiek, eenzaamheid, sociaal isolement, het gaat allemaal hand in hand met elkaar dus we moeten daar zeker aandacht voor hebben. En dat heeft het ook. Dat heeft het ook trouwens nadrukkelijk in het programma Dordt-West maar dat zal u niet verbazen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar DENK, de heer Maroof. Gaat uw gang.

De heer Maroof: Dank u wel, voorzitter. Nou, de wethouder heeft heel veel duidelijk gemaakt, heel veel vragen beantwoord van de rest van de collega's en dat heeft voor mij ook heel veel duidelijk geworden. En vandaar dat wij ook het raadsvoorstel gaan ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Dan zie ik de heer Van der Net van de VVD, die wil graag nog iets kwijt. Gaat uw gang.

De heer Van der Net: Ja, nou, ik zat net nog even de plaatjes erbij te zoeken en ja, waar het rood wordt daar zijn de problemen het grootste. En dat is ... En daar wil ik toch ook wel even de wethouder op wijzen want hij heeft al aangegeven dat die richting de wooncorporaties heeft gezegd van, nou, volgens mij moet daar wel gesloopt worden. Maar als ik zie inderdaad hoe het inderdaad in die buurt en met name dan aan de Zuidendijk, hoe het daar verpaupert en hoe slechte staat daar de huizen ook zijn, wil ik toch wel ook wel een beroep op hem doen om daar met de woningcorporaties ook over te gaan praten. Want nogmaals, als ik daar dan loop dan krijg ik toch het gevoel van ernstige achterstand en gettovorming. En, nou goed, en in de stukken staat dat de wethouder op een andere plek wat heeft aangewezen, al wat moet worden gesloopt. Maar ik wil in ieder geval toch nogmaals de aandacht vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dat is helder. Het is jammer dat het geen kaartje was van een verkiezingsuitslag. Wilt u hier nog op reageren of zegt u ...

De heer Van der Net: Ik zou toch graag toch even toch nog even van de wethouder vragen of hij onderkent inderdaad dat het daar aan de Zuidendijk en zeker in waar het daar rood wordt, waar de ergste problemen zitten maar waar er ook ernstige verpaupering is van de flats, of dat daar inderdaad aandacht wordt gevraagd ook richting de wooncorporaties? En ja, kijk, als ik ernaar kijk zou ik het slopen maar ...

De voorzitter: Het is helder, uw ... Wilt u daar nog op reageren?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ja, ik ben het met de heer Van der Net eens. We kennen denk ik de meeste van ons kennen dat gebied wel. En dat is echt een van de meest zorgelijke plekken in Dordrecht. Kijk, corporaties maken een eigenstandige afweging in hoeverre ze tot sloop en nieuwbouw overgaan. Dat heeft soms ook gewoon met financiën te maken, het heeft met maatschappelijke impact te maken en ook met de kwaliteit van het vastgoed. En soms waar je heel veel bij elkaar ziet komen dus een heel beroerd energielabel, eigenlijk ook incurante bouw dus heel veel kleine twee kamer flatjes. Een hoge mate van criminaliteit hè, dat hebben we rondom de Colijnstraat gezien. Dat was daar echt ook een extra afweging om de boel helemaal plat te gooien en het ook vooral even helemaal plat te laten, niet gelijk weer wat nieuws neer te zetten maar het even te laten afkoelen. Nou, op het moment dat dat allemaal bij elkaar komt dan zou je tot sloop nieuwbouw over moeten gaan. Woonbron heeft dus echt al wat plannen op de rit staan, Trivire is daar nu ook mee bezig. In het verleden zeiden ze van, we hebben geen investeringscapaciteit, ook vanwege die verhuurdersheffing. Nou ja, nu hebben ze wat minder investeringscapaciteit vanwege de wat hogere rente. Ja, ik spreek ze eigenlijk vooral aan op hun verantwoordelijkheid.

En ik heb ze ook al eens op de man en vrouw afgevraagd van, joh, wat vinden jullie nu zelf als je door die wijk heen fietst wat daar de afgelopen 10, 15 jaar gebeurd is. En dat onderkennen ze ook en zij willen echt met ons als gemeente daarmee aan de slag gaan. En wij hebben als gemeente daar zelf in het verleden misschien ook wel eens steken laten vallen. En ik denk dat dit punt in de wijk, deze plek in de wijk daar wel een voorbeeld van is waar we echt met voorrang mee aan de slag zouden moeten gaan.

De voorzitter: Dank u wel voor deze reactie. Dan wil ik het woord geven aan de heer Klerk en dan wil ik daarna eigenlijk met jullie tot een conclusie komen van deze vergadering. Gaat uw gang, de heer Klerk.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. En ja, ik raakte net een beetje mentaal van het padje af tijdens mijn eerste termijn dus ik zoek nog een klein beetje een herkansing want ik heb nog wel wat vragen die ik zou willen stellen. Het doet ook geen recht aan het debat want Crabbehof is een mooie wijk waar ook heel veel gebeurt en juist een wijk ook waar fysiek en sociaal heel erg in elkaar grijpt. Ik vraag me af ten aanzien van, nou ja, ik wilde eigenlijk een praktijkvoorbeeld ook gebruiken van als het gaat over voorzieningen in de wijk. We zien, laatst zagen we dat er een speelbosje of het speelbosje bij het Spoorpark is weggehaald. En toen ik daar navraag over deed bleek dat te komen door de overlast van, nou ja, niet de beoogde doelgroep. En dat op last van bewoners en dergelijke dat dan zo'n speelbosje maar helemaal wordt weggehaald waardoor er een sociale voorziening, tenminste een sociale speelvoorziening mist in zo'n wijk. En dan daar wordt niet over gecommuniceerd verder en dat gebeurt. En in het stuk wordt geschreven dat kinderen rondhangen in de wijk en jongeren. Kijk, hoe lossen we dit probleem op? Gaat dit over de lijn van handhaving of, nou ja, dat is echt een vraag die ik heb die je ook wel in het ontwikkelkader mee mag nemen van, hoe gaan we om met, ja, hoe gaan we met die overlast om? Is het wegnemen van het probleem het wegnemen van, nou ja, is het niet schieten met een kanon op een mug. Verder ben ik blij want ik had ook nog een punt dat ik hoorde van de sociale woningbouw, moeten we niet een lager percentage sociale woningbouw in Crabbehof hebben. Nou, daar heeft de wethouder op geantwoord en ik ben blij met die beantwoording. En dan als laatste zag ik nog staan dat er toch nog in staat dat, nou ja, het inmiddels schitterend gerenoveerde station Dordrecht Zuid mogelijk weggaat. Is dat nog steeds aan de orde of inmiddels ook niet meer want ik dacht dat het zou blijven bestaan naast het station Leerpark?

De voorzitter: Twee concrete vragen, speelvoorziening en station Zuid. Even kort nog want eigenlijk wilde ik dat niet in de tweede termijn hebben maar gaat uw gang nog even. Het is toch gezellig.

De heer Heijkoop: Nou ja, heel kort. Die speelvoorzieningen, ja, daar ken ik de achtergronden niet precies van. Ik ben het in zijn algemeenheid wel met de heer Klerk eens dat het nooit een oplossing is om voorzieningen weg te halen. Behalve als het onderdeel is van een soort van herstructurering. Het kan niet zo zijn dat kinderen niet meer kunnen spelen omdat volwassenen de boel verpesten. Tegelijkertijd zie je ook wel dat de sociale onveiligheid enorm kan toenemen op het moment dat zo'n speelvoorziening niet meer doet waar het voor is. Dus ik denk dat daar echt wel goed in overleg met politie en wijk over gesproken is en deze keuze is gemaakt.

Waar het gaat over station Zuid. Nee, dat gaat niet meer verdwijnen. Daar is flink in geïnvesteerd, dat blijft. Maar station Leerpark gaat er wel bijkomen, dat is wel echt de bedoeling. Op de langere termijn ook station Amstelveen waarmee je daar een mooie trits aan stations toevoegt. Maar we hebben destijds wel met ProRail en de NS gesproken, wil zeggen, collega Van der Linden. Van ja, is dat nou wijsheid? Nou ja, zij wilden er gewoon graag flink in investeren want het was gewoon echt niet meer te verantwoorden, het was gewoon niet veilig meer. Gelukkig staat het niet in de weg dat er op Leerpark ook over enkele jaren een station zal komen.

De voorzitter: Dat is helder. Dan kijk ik even rond want ik zag de heer Hartmeijer, die wilde heel graag nog wat zeggen in zijn tweede termijn. En ik wil jullie wel vragen van, volgens mij is er al heel veel gezegd en volgens mij kunnen we redelijk snel tot een conclusie komen. Maar als je echt nog wat op uw hart heeft. De heer Hartmeijer, gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Nou, ik las over dat er gezocht wordt naar een kleinschalige vorm van ouderenzorg. En toen dacht ik meteen aan het zorgbuurthuis. En daar is ook hier in de raad een motie voor aangenomen een tijdje geleden en dat, nou ja, dat is wat wij als partij al heel lang willen. Dus hoe mooi zou het zijn als dat wordt gerealiseerd.

De voorzitter: En is dat een opmerking richting wethouder of een vraag richting wethouder?

De heer Hartmeijer: Dat is een uitgesproken wens.

De voorzitter: Oké, dank u wel. De heer De Vries die was begonnen en die wil ook heel graag eindigen. Gaat uw gang.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Ik zou het fijn vinden als in de herijking sommige dingen wat beter geconcretiseerd worden. In de wijsheid is besloten dat Crabbhof de eerste wijk is die aardgasvrij moet worden. Maar er zijn ook nog een paar honderd particuliere woningbezitters. Er wordt alleen maar gesproken over aansluiting op het warmtenet voor de flatgebouwen en voor de vve's. De particuliere huizen worden volledig vergeten. Het zijn allemaal woningen in de categorie D, E, want het zijn 60-jarige woningen. Geef eens inzicht hoeveel dat die mensen of hoeveel dat gaat kosten voor die mensen. Als dat echt goed moet gebeuren dan denk ik dat je per huishouden misschien wel over 60.000, 70.000 euro gaat praten. Hoe wordt dat ingevuld? En dat zou ik graag geconcretiseerd willen zien. En dan that's it.

De voorzitter: Dat is helder wat u aangeeft. Is daar nog behoefte tot reactie heel kort want ik ga echt '...'. 

De heer Heijkoop: Ja, ik ga het echt heel kort houden. Ja. Ja, precies, de zorgbuurthuizen, warmtenet. Straks krijg ik op mijn kop van mijn GroenLinks-collega's omdat ik daar mij te veel tegenaan bemoei. Nee hoor, dat valt reuze mee. Kijk, het warmtenet willen we echt fors gaan uitbreiden in Crabbhof, er moeten veel meer woningen worden aangesloten.

En ja, we kijken nadrukkelijk wel samen met HVC wat de potentie is. En collega De Jonge, ja, die heeft daar ook haar eigen ambities op geformuleerd, ook in samenspraak met HVC. Maar ja, wij onderkennen dat de ene woning wat makkelijker aan te sluiten is dan de ander. Aan de andere kant, als je de infrastructuur aanlegt dan wil je die ook zo goed mogelijk benutten. Dus maar hier houd ik het even bij want het is inderdaad collega De Jonge die hier veel meer van afweet dan ik.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij tot een conclusie komen. En ik heb in de eerste ronde de Partij voor de Dieren horen zeggen dat er wellicht een motie of een amendement zou worden ingediend. Mocht dat zo zijn, dan wordt dit sowieso een bespreekstuk in de raad. Dus mijn vraag aan de Partij voor de Dieren, is dat nog steeds een idee of wordt het ...

De heer Groenewege: Ik ga mij daarop beraden, ik weet het niet.

De voorzitter: Oké, maar dan moeten wij nu dus nu een conclusie gaan trekken of we dit als hamerstuk of bespreekstuk naar de raad toe gaan. En ik heb het vermoeden dat dit een hamerstuk gaat worden en ik zie allemaal knikkende hoofden. Dan ga ik ervan uit dat we dat nu kunnen concluderen dat dit als hamerstuk naar de raad gaat. En dan rest mij niets anders dan jullie een hele fijne avond toe te wensen en tot gauw.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2023.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff